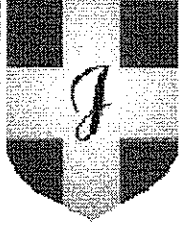

168/ 2009 DEC 09. /ALJ

2009-12-08

1205

6/2

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete

2009. december 16-i ülésére

Előterjesztő: *dr. Kocsis Máté*
polgármester

Ellenjegyzés: *Dr. Xantus Judit*
jegyző

Tárgy: A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ pedagógiai-művelődési programjának fenntartói jóváhagyása

VÉLEMÉNYEZŐ FÓRUMOK

Bizottságok:	Tárgyalás:
Gazdálkodási, Kerületfejlesztési, Költségvetési és Pénzügyi Ellenőrző Bizottság	
Városüzemeltetési, Közbiztonsági és Környezetvédelmi Bizottság	
Művelődési, Emberi Jogi és Kisebbségi Bizottság	2009.12.15.
Népjóléti Bizottság	
Palotanegyed Városrészi Önkormányzat	

966/2009 (XII. 16.)

Döntés: nyílt / zárt ülés, a rendelet / határozat elfogadásához egyszerű / minősített szótöbbség szükséges

Közzététel módja:

nem indokolt:

hirdetőtáblán:

honlapon:

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Művelődési Ügyosztály

FELJEGYZÉSEK:

ELŐTERJESZTÉST ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: MŰVELŐDÉSI ÜGYOSZTÁLY *Szabó*

JOGI IRODA: A roma Önkormányzat egyetemes nem elterjedt meg. *de*

PÉNZÜGYI FEDEZET IGAZOLÁSA: a költségvetésből költségvetésből 2010. évi ill. a költségvetésben nem írt meg *de*

AZ ANYAG TERJEDELME:

168. oldal

de

Meghívó szerinti napirendi pont:

Elfogadott napirendi pont:

Cím: A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ pedagógiai-művelődési programjának fenntartói jóváhagyása

Előterjesztő: Dr. Kocsis Máté polgármester

A Képviselő-testület ülésének időpontja: 2009. december 16.

A határozat elfogadásához egyszerű szótöbbség szükséges.

Az előterjesztés nem munkaterv szerinti.

Az előterjesztést előzetesen tárgyalja a Művelődési, Emberi Jogi és Kisebbségi Bizottság

Az előterjesztés készítője: Szabóné Fónagy Erzsébet, Művelődési Ügyosztály,

Az előterjesztés leírója: Kincses Ibolya, Művelődési Ügyosztály

Melléklet: 1 db pedagógiai-művelődési program, szakértői vélemény

Tisztelt Képviselő-testület!

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 101/2009. (III.18.) számú határozatában döntött arról, hogy a Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnáziumot 2009. augusztus 1. napjával *átszervezi* úgy, hogy az intézmény alapfeladatát bővíti közművelődési tevékenységgel. Az intézmény *átszervezése* indokolta a pedagógiai program átdolgozását.

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ nevelőtestülete 2009. szeptember 28. napján egyhangúlag elfogadta az intézmény pedagógiai-művelődési programját és felterjesztette a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete felé fenntartói jóváhagyás céljából.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 44. § (1) bekezdése értelmében a pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és fenntartói jóváhagyással válik érvényessé. A fenntartó a pedagógiai program jóváhagyása előtt köteles - az adott intézménytípusnak megfelelő szakterületen eljárni jogosult - közoktatási szakértő véleményét beszerezni.

Fentiek alapján mellékeljük a közoktatási szakértő véleményét.

A közoktatási szakértő szerint a pedagógiai program helyzetelemzése alapján meghatározott célok, feladatok megfelelőek. Három terület leírása hiányzott (középszintű érettségi témakörei, tanulók fizikai állapotának mérése, módszerei, SNI-s tanulók foglalkozási programja), ezek pótlása, illetve korrigálása megtörtént. Az ÁMK-t, mint szervezeti forma létrehozását jó fenntartói döntésnek tartja, mert az adott lakosság oktatási, közművelődési „kiszolgálására” alkalmas intézmény és az esélyegyenlőség javításának egyik fontos színtere. A szakértő javasolta az intézmény pedagógiai-művelődési programjának elfogadását, amennyiben az említett jogszabályoknak megfelelő korrigálások megtörténtek.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 30/A. §-a alapján, ha a nevelési-oktatási intézményben nem működik óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, minden olyan kérdésben, amelyben jogszabály rendelkezése alapján egyetértési jogot gyakorolna, a szülői szervezet (közösség) véleményét ki kell kérni.

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központban nem működik iskolaszék, így a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 30/A. §-a alapján a pedagógiai-művelődési programot az intézmény szülői szervezete véleményezte és elfogadta.

Fentiek mellett a pedagógiai-művelődési programot a többcélú közoktatási intézmény diákönkormányzata is véleményezte és elfogadta.

A Józsefvárosi Roma Önkormányzat egyetértését megkértük a pedagógiai program módosításáról.

Javaslom, hogy a Képviselő-testület hagyja jóvá a Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ pedagógiai-művelődési programját.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület jóváhagyja a Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ pedagógiai-művelődési programját.

Felelős: polgármester

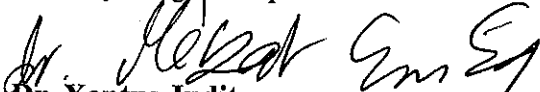
Határidő: 2009. december 16.

Budapest, 2009. december 3.

Dr. Kocsis Máté
polgármester

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Xantus Judit
jegyző

2009 DEC 09.

Lakatos Menyhért Józsefvárosi
Általános Művelődési Központ
1086 Budapest, Erdélyi u. 6-8.
OM: 034923

LAKATOS MENYHÉRT JÓZSEFVÁROSI ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

1086 BUDAPEST, ERDÉLYI U. 6-8.

PEDAGÓGIAI - MŰVELŐDÉSI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV

Budapest, 2009. szeptember 7.

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés

1.1. Az intézmény önmeghatározása.....	4
1.2. A Pedagógiai Program alapját képező dokumentumok.....	7
1.3. Intézményünk története	8
1.4. Névadónk ars' poeticája.....	8
1.5. Helyzetelemzés.....	9
1.5.1. Az iskola mikrokörnyezete.....	9
1.5.2. A tanulók családi háttéréből fakadó problémák az általános iskolában...10	
1.5.3. Gimnáziumi tagozat.....	10
1.5.4. Pedagógiai helyzetkép.....	11

II. Az intézmény nevelési-művelődési programja

2.1. A pedagógiai munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	14
2.1.1. Pedagógiai hitvallásunk.....	14
2.1.2. Pedagógiai alapelveink.....	14
2.1.3. Kiemelt céljaink személyiségfejlesztés területén.....	14
2.2. A kulcskompetenciák területei.....	15
2.2.1. Az iskolai nevelés-oktatás kulcskompetenciái.....	16
2.2.2. Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák.....	21
2.2.3. A minőségfejlesztés területei.....	25
2.3. 1. Az iskola legfontosabb funkciói.....	26
2. A multikulturális nevelés.....	30
2.4. A szervezeti átalakulás megvalósítása, az ÁMK működése és programja	35
2.4.1. Jogszabályi háttér	35
2.4.2. Az ÁMK működése, programja	35
2.4.3. A szakfeladatok ellátása.....	46
2.4.4. Az ÁMK igazgatótanácsának működése.....	48
2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	50
2.6. A pedagógusközösség, tanulóközösség kapcsolata, együttműködése.....	57
2.7. A gyermek- és ifjúságvédelem.....	60
2.8. Az intézmény egészségnevelési programja.....	64
2.9. Környezeti nevelési program.....	67

III. Az intézmény helyi tanterve

3.1. Törvényi háttér.....	69
3.2. A helyi tanterv szerkezete.....	69

3.2.1. A kulcskompetenciák fejlesztése.....	69
3.2.2. Alapvető szabályok.....	72
3.2.3. A hátrányok és azok kezelése.....	80
3.2.4. Az egyes műveltségterületek.....	82
3.3. 1. Óratervek a nappali tagozaton.....	96
2. A felnőttoktatás keretei intézményünkben.....	100
3.4. Az iskolában alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei.....	102
3.5. Mérési, értékelési szakaszok.....	103
3.6. Általános tudnivalók a kétszintű érettségi vizsgáról.....	104
3.7. A középfokú érettségi vizsga témakörei tantárgyankénti bontásban	105
IV. Záró megjegyzések	
4.1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei.....	151
4.2. A pedagógiai program érvényességi ideje, értékelési és felülvizsgálati rendje, a módosítás körülményei.....	151
Záradék.....	152
Mellékletek	
1. Az intézményben működő integrációs programról.....	153

I.

BEVEZETÉS

1.1. Az intézmény önmeghatározása

Az általános iskolában az alapkészségek kialakítása a cél, tanítványaink korszerű, továbbépíthető ismeretanyag birtokába juttatása, amely biztos alapot jelent a kulcskompetenciák fejlesztéséhez, a továbbtanuláshoz, a pályaorientációhoz, a művészeteket szerető és értő közönségnevelés megalapozását teszi lehetővé. Ennek továbbépítését vállalja a gimnázium, a szakkörök, a fakultációk és tanórán kívül működő közművelődési és művészeti képzések keretében. A szabadon felhasználható órák keretében a humántárgyak magasabb óraszámában történő oktatással, a szövegértés, szövegalkotás fejlesztésének lehetőségét kívánjuk megteremteni.

Az általános művelődési központtá alakulás lehetőségeivel még inkább biztosítani tudjuk a tehetséggondozást tanórai és szabadidős keretben. Hatékonyabbá tudjuk tenni a hátrányos helyzetűek integrációját, amelynek egyik eszköze a „tánc és dráma” képzés bevezetése alsó tagozaton, a bábkészítés és bábozás lehetőségeinek kiaknázása. A reáliák területén informatikai, matematikai kompetenciák fejlesztésére is a magasabb óraszám, a differenciált foglalkozások, a kooperatív tanulási-tanítási módszerek nyújtanak lehetőséget. A szakkörök, versenyek, korrepetálások, napközis foglalkozások, illetve a hagyományörzés és a hagyományteremtés céljából, a gimnazisták számára induló önképzőkörök, szakkörök és fakultációk bevezetése teremt lehetőséget.

Hiszünk abban, hogy iskolánk arculatát önfejlesztő módon, belülről kell kialakítanunk, ehhez egy ütőképes csapat létrehozására van szükségünk, amely együttműködik a tanórák új típusú szervezésében és a közművelődési feladatok ellátásában. Létrehoztunk egy egész szervezetünket átölelő közművelődési munkaközösséget, melynek közvetlen irányítója a művészeti vezető. A program kialakításánál igyekeztünk figyelembe venni a szülők és a diákközösség igényeit, kéréseit.

Az általános iskola előkészítő szakaszában az alapkészségek, kompetenciák kialakítása és fokozott fejlesztése a cél, tanítványaink korszerű, továbbépíthető ismeretanyag birtokába juttatása, amely biztos alapot jelent a továbbtanuláshoz, a pályaorientációhoz. A magas szakmai színvonalú képzés, a művészeteket szerető és értő közönségnevelés megalapozását teszi lehetővé. Ennek továbbépítését vállalja a gimnázium, szakkörök, fakultációk és tanórán kívül

működő művészeti képzések keretében, illetve a szabadon felhasználható órák keretében a humántárgyak magasabb óraszámában történő oktatását.

Az iskola sajátosságaival még inkább biztosítani tudja a tehetséggondozást és a hátrányos helyzetű tanulók integrációját, amelyek szinterei a tanórán a „drámai képzést” kapó osztályok és az informatika, számítástechnika oktatása magasabb óraszámában, a differenciált foglalkozások, a kooperatív tanulás-tanítási módszerek, a szakkörök, versenyek, korrepetálások, napközis foglalkozások, illetve a hagyományörzés és a hagyományteremtés érdekében, a gimnazisták számára önképzőkörök, szakkörök és fakultációk megszervezése. Intézményünk új arculatát magunknak kell kialakítanunk, ehhez figyelembe kell vennünk az intézményhasználók igényeit, kéréseit.

Az általános iskola alapozó és fejlesztő szakaszában az alapkészségek és kompetenciák kialakítása és fejlesztése a célunk, melynek segítségével tanítványaink bővíthető, használható praktikus tudáshoz juthatnak. Biztosítanunk kell a továbbtanuláshoz, a pályaeorientáció kialakításához szükséges ismeretanyag elsajátítását. Művészeteket szerető és értő közönségnevelés a célunk, amely törekvésünket továbbépíti a gimnáziumi nevelő-oktató munka a szakkörök, fakultációk és a tanórákon kívül működő művészeti, egészségnevelési, életvezetési programok szervezésével a közművelődési munkaközösség programja, valamint a szabadon tervezhető órák keretében a humán és művészeti tárgyak oktatása.

A Lakatos Menyhért Általános Józsefvárosi Általános Művelődési központ olyan többcélú közoktatási intézmény (nyolc osztályos általános iskola, nappali és esti tanrendű gimnázium és közművelődési intézmény), amely speciális szervezeti és működési rendjével, egész napos ellátást is biztosító, személyiségformáló programjaival, „nyitott iskola” projektjével, nemcsak a nappali, hanem az esti tagozatos felnőtt oktatásra is lehetőséget biztosító pedagógiai munkájával, nagymértékben erősítheti a Magdolna-negyedben kitűzött szociális rehabilitáció esélyeit.

Pedagógiai programunk tervszerű és folyamatos bevezetésével a meglévő általános iskola és gimnázium helyett, egy nevelési-oktatási- közművelődési intézmény épül ki, amelyben kielégíthetők a (szülők, diákok, civil lakosság) és a fenntartó Önkormányzat iskolával szembeni igényei és elvárásai.

Az Általános Művelődési Központtá válás elsősorban saját diákjaink és a Magdolna-negyed polgárainak teremt feltételeket az önművelődési lehetőségek és szabadidős programok választékának bővüléséhez, a tartalmas rendezvények, összejövetelek megvalósításához – későbbiekben a gimnázium rendvédelmi tagozatának közreműködésével biztosítva az iskola tanulóinak azt a lehetőséget, hogy a helyi lakosokkal együtt vehessenek részt különböző

programokban, amelyek biztosítják számukra egymás kultúrájának, szokásainak megismerését és elfogadását.

Intézményünk figyelembe veszi az intézményhasználók elvárásait, ugyanakkor eleget tesz a fenntartó neveléssel – oktatással- közművelődéssel kapcsolatos elvárásainak a pedagógiai program elkészítésével, a helyi tanterv kialakításával. Biztosítottak az általános iskolai, nappali gimnáziumi és a felnőttoktatás általános iskolai és gimnáziumi feltételei is, amellyel a rendszerből eddig valamilyen ok miatt kiesőknek is lehetőséget adunk arra, hogy tanulmányaikat folytassák, befejezzék, és ezáltal javulhasson az életminőségük.

Iskolánk felvállalja a sajátos nevelési igényű, a tanulói képességet vizsgáló szakértői bizottsági véleménnyel rendelkező gyermekek, fiatalok oktatását, nevelését, de speciális fejlesztésüket a Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Központ és Általános Iskola (1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 11-15.) közreműködésével valósítjuk meg. Ezek a tanulók tanári kísérettel rendszeresen átjárnak a Gyógypedagógiai Módszertani Központba, ahol fejlesztőfoglalkozásokon vesznek részt. A körülményekből adódóan intézményünk nem rendelkezik gyógypedagógiai programmal, mi csak az integrációját segítjük a sajátos nevelési igényű gyermekeknek.

Pedagógiai programunk megtartja, megőrzi és továbbfejleszti az eddig készült programok jó elképzeléseit, elemeit és a Helyi tantervekben megfogalmazott követelményeket. Ennek érdekében programunk arra törekszik, hogy olyan foglalkoztatás lehetőségét teremtsen meg, amelyben a napi egyenletes terheléssel járó délelőtti kiscsoportos oktatás-nevelés párosul a szervezett és ellenőrzött keretek között folyó délutáni tanulási és szabadidős tevékenységekkel, amelyek támaszkodnak az önálló tanulásra, kutatómunkára, egyéb ismeretszerző tevékenységekre. A tanulóknak szabad választási lehetőséget nyújt a szabadidő változatos, életkoruknak és érdeklődésüknek megfelelő eltöltéséhez.

Projekt napok keretében, illetve a nem szakrendszerű tanítási órák alkalmával, amikor biztonságosan elsajátíthatók az önálló tanulás, önművelés módszerei, a verbális tudás helyett, a gyakorlati, felhasználói készség alakul ki. A tanulók bejárják, megismerik a főváros és az ország főbb nevezetességeit; eljutnak múzeumokba, színházba, moziba, kiállításokra; rendhagyó múzeumi, ismeretterjesztő előadásokra.

Az ÁMK programja a digitális vizuális-művészeti oktatás mellett lehetőséget ad az egyedi, a kreativitásra épülő foglalkozásokra, esélyt adva a megmérettetésre, a közös játszásra, tanulásra és szórakozásra az eltérő szociális és kulturális háttérű gyerekekkel, fiatalokkal.

A gimnázium rendvédelmi tagozatának működtetésével a tanulóknak a közvetlen környezetük rendvédelmi és katasztrófavédelmi feladataiba való gyakorlati bevonásával, a térség közbiztonságát erősíthetjük. Hozzájárulunk a főváros reális igényéhez, hogy több rendőr

legyen jelen az utcákon a közbiztonság javítása érdekében. A Józsefvárosban szívesen alkalmaznak roma fiatalokat a nagyobb rendőri hatékonyság elérésének érdekében.

A multikulturális nevelés segítségével tanítványaink megőrizhetik identitásukat, miközben tudatosan készülnek fel a társadalmi beilleszkedésre. A délutáni, koraesti és hétvégi közművelődési programok (könyvtár és olvasóterem, számítógépes programlehetőségek – matematika és helyesírás gyakorló, történelem, idegen nyelv, sakk, kiállítások, önképzőkörök stb. – az önálló tanuláshoz, gyakorláshoz, felzárkózáshoz, kondi –és ping-pongterem, tekepálya, klubfoglalkozások, zenehallgatás, zenélés, stb.) biztosításával a közvetlen lakóközvetnek, a kerület ifjúságának, a szülőknek is művelődési bázisává válik intézményünk, ezzel is megvalósítva a kerületi lakossággal való kulturális és művészeti integrációt. A projektdélutánok, projektnapok keretében az élménypedagógiai elvek alkalmazásával komplex élmény- és ismeretszerzésre törekszünk, hogy tanítványaink minél több praktikus ismerethez jussanak.

Szeretnénk, hogy a nappali tagozatos gimnáziumi tanulók a 12. évfolyam megkezdéséig gépjárművezetői engedélyt és ECDL bizonyítványt szerezhessenek, javítva ezzel esélyeiket a munkaerő piacon. Szándékunk, hogy igényt alakítsunk ki az egészséges életmódra, életvitelre (a kortárssegítő-képzés bevezetésével).

A diákönkormányzat átszervezésével, a diák bíróság kialakításával, a házirend és DÖK szabályrendszerének átdolgozásával szeretnénk növelni a tanulók önállóságát, döntési képességüket fejleszteni. Erre szolgál a diák ügyeleti rendszer, a „Tisztasági Kommandó”, a jutalmazási és elmarasztalási rendszer kidolgozása. A DÖK és a szülői szervezet bevonása a döntésekbe, aktív részvételük igénylése a megvalósításban a közösség megerősítéséhez vezet. A végzett munka minőségének fokozatos, objektív értékelésével, a többcélú nevelési-oktatási-közművelődési intézmény teljes programjával és tevékenységével – mint megújult intézmény – a Magdolna-negyed szociális és kulturális rehabilitációjának meghatározó eleme legyen, hogy érdemben segíthesse a lakóközvet nagyszámú roma családjainak társadalmi integrációját.

1.2. A Pedagógiai Program alapját képező dokumentumok

A 1993. évi LXXIX. többször módosított törvény a közoktatásról

A Nemzeti Alaptanterv 2007-es módosítása a 202/2007. (VII. 31.) Korm. Rendelet alapján

1.3. Intézményünk története

Iskolaépületünk a 19. sz. végén épült (1896/97.). 1898-ban elemi népiskola nyitotta itt meg kapuit, majd 1908-ban nyílt meg kibővülve a VIII. Homok u. 3. sz. épületben 198 tanulóval. Iskolánk büszkesége, hogy 1920-ban magántanulóként itt vizsgázott József Attila is.

1942-től Budapest Székesfővárosi VIII. Kerületi Homok utcai Középiskola Népiskola néven működött az intézmény. (Megváltozott az iskola címe, mert működését az épület Homok utcai szárnyára helyezte át.)

1948-tól nyolc osztályos általános iskola lett, külön fiú és lány szárnyrésszel. 1964-ben egyesült a fiú és lányiskola. Ekkori neve 5. sz. Általános Iskola VIII. Erdélyi u. 6-8.

Többszöri átalakulás, változás után a 2005 végéig az intézmény a Józsefvárosi Önkormányzat Általános Iskolájaként működött.

A Józsefvárosi Önkormányzat város rehabilitációs programja keretében kiemelt szerepet kapott a Magdolna-negyed. A Képviselőtestület határozata értelmében 2006. július 15-én egy új iskolakoncepció kialakítása vált szükségessé. Intézményünk a 2006-07. tanévtől többcélú oktatási intézményként működik. Budapest Főváros Józsefváros Önkormányzatának 2009. március 18-ai közgyűlési határozata alapján 2009. augusztus 1-jétől a 675/2008.(XII.17.) KT hat. előzmény alapján, a 634/ 2009. (03.18.) közgyűlési határozattal, intézményünk szervezete átalakult Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központtá.

Lakatos Menyhért nevét már 2008. május 29-én felvettük, és hagyományt teremtve minden év tavaszán megünnepeljük a Lakatos Menyhért Napok keretében, névadónk családtagjainak és roma értelmiségiek, művészek részvételével.

1.4. Névadónk ars'poetikája

„Az utcán, ha egy papírdarabot vitt a szél, utána futottam, hogy megnézzem, mi van rajta...”

Lakatos Menyhért világirodalmi színvonalú alkotó, akinek munkássága leginkább a Latin-amerikai mesevilághoz és misztikus kultúrák alkotóihoz mérhető. 1926. április 11-én született Vésztőn, és 2007-ben Budapesten halt meg.

A nagykőrösi népi kollégiumban folytatott mérnöki tanulmányai után üzemmérnöként dolgozott, majd a cigány téglagyár igazgatója volt. 1969- 1973 között az MTA szociológiai kutatócsoportjának ciganológiai munkatársaként tevékenykedett. 1970-től publikált. 1973-tól szabadfoglalkozású író. 1988-tól a Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetségének elnöke. 1994-ben a Független Kisgazdapárt országgyűlési képviselőjelöltjeként indult a választásokon.

A Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetségének elnöke. 1994-ben a Független Kisgazdapárt országgyűlési képviselőjelöltjeként indult a választásokon.

1.5. Helyzetelemzés

1.5.1. Az iskola mikrokönyezet

A korábbi intézményi program és a szakértői vélemények szerint is sajátos és igen nehéz háttérstruktúrával rendelkező intézmény a Lakatos Menyhért Általános Művelődési Központ . A nyolcadik kerület összes hátránya tetőződik a területen, ezért az iskola egyik fő feladatának tekinti az esélyegyenlőség megvalósulását az intézményen belül, a partnerek körében a kerületbe , valamint a tágabb környezetünkben.

A lakóházak, lakások többsége leromlott állapotban van, régóta felújításra szorulna, egy részük még ma is komfort nélküli. Az itt élő családok jelentős része a társadalom szegény rétegéhez tartozik, mindennapos megélhetési gondokkal küzd, sokan halmozott hátrányokat örökítenek át utódaikra.

Az elmúlt években országszerte romlott a közbiztonság, Budapesten tovább nőtt a hajléktalanok száma, feketézők „lakják” a köztereket, játszótereket, de a Magdolna-projekt keretében a térség rehabilitációját nagyban elősegítette a Mátyás tér újjáépítése, a korszerű, uniós előírásoknak is megfelelő játszótér kialakítása és az azt övező pihenőpark létrehozása

Az elszegényedett családok között növekedett a legnagyobb mértékben a cigány lakosság aránya; többségük szakképzetlen, őket sújtja legjobban a munkanélküliség, alkalmi munkából és segélyekből élnek.

A 2005-ben indított Józsefváros- Magdolna-negyed szociális város rehabilitációs program a fenti problémák megoldásában kívánt segíteni.

Újjáalakult intézményünk tevékenységeivel több tekintetben is segítheti a program sikerét. Oldódhat a közvetlen környezet szegregált jellege, mivel az általános iskolai tagozat tanulóinak több, mint 90 százaléka roma származású, míg ez az arány a gimnáziumban, melynek beiskolázása nincs körzethatárhoz kötve, lényegesen kevesebb. Lehetőség nyílik a negyedben élő hátrányos helyzetű fiatalok középiskolai továbbtanulására (akár esti tagozaton a kiesett évek pótlására) – érettségi megszerzésére, amely ma már a legtöbb szakmához elengedhetetlen feltétel.

Az intézmény közművelődési programja hozzájárulhat a térség kulturális igényeinek növeléséhez.

1.5.2. A tanulók családi háttéréből fakadó problémák az általános iskolában

Tanulóink nagy részénél a szülők, a család által közvetített értékrend nem a tudást, a tanulás iránti vonzalmat erősíti, ez jelentősen nehezíti tanulóink beilleszkedését, tanulmányi előmenetelét. Arra törekszünk, hogy iskolánk életébe betekintést nyerjenek a szülők, erősítve ezzel a pedagógusok nevelő-oktató munkáját.

Évek óta 30-40% körül mozog azoknak a tanítványainknak az aránya, akik komoly neveltségi szintjükben mutatkozó hátránnyal érkeznek az iskolába; súlyos beilleszkedési, magatartási problémáik mellett tanulási nehézségekkel is küzdenek. Szüleik közömbösek az iskola, a tanulás iránt, ezért egyre nagyobb szerepet kapnak a társintézmények (Családsegítő szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Roma Szolgálat stb.), akik a pedagógus munka közvetlen segítői ebben a helyzetben.

A tanulólétszám csökkent, de növekedett a halmozottan hátrányos helyzetű, többoldalúan veszélyeztetett gyermekek száma. Intézményünkben arányuk a kerületi átlagnál is magasabb, az ő hatékony nevelésükhöz és oktatásukhoz elengedhetetlenül szükséges, hogy a pedagógusok olyan továbbképzéseken vegyenek részt, amelyek elősegítik azoknak a technikáknak az elsajátítását, amelyekkel ezeket a gyerekeket is sikerélményhez juttathatjuk. Szükséges a sokirányú módszertani megújulás.

A veszélyeztetettség legjobban a növekvő létszámú cigány tanulókat érinti, sőt közülük „kerül ki” a legtöbb túlkoros diák, mivel gyakran már iskolába lépéskor egy-másfél évvel idősebbek társaiknál. Többnyire ők azok az elsősök, akik nem jártak rendszeresen óvodába. Beiskolázásuk a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján történik.

Különösen fontos az együttműködés az óvodákkal, iskolai előkészítő foglalkozások és iskolaközteljesítő foglalkozások szervezésével, hogy növeljük az érdeklődést a körzetileg hozzánk tartozó gyermekek szüleinek körében. Az óvodás korúak közül is ki kell szűrni a halmozottan hátrányos helyzetűeket, mert a hátrányok leküzdése érdekében mielőbb lépéseket kell tenni, hogy nevelő-oktató munkánk egyre hatékonyabb legyen. Lényeges kritériuma ennek, hogy a hátrányosság megítélése legalább kerületi szinten egységes legyen.

1.5.3. Gimnáziumi tagozat

A nappali gimnáziumi tagozaton a beiskolázás a fővárosból és közvetlen környékéről történik, az utóbbi időben fokozatosan nő a józsefvárosi diákok aránya. Intézményünk nem komprehenzív iskola, ezért a gimnáziumba jelentkező tanulók tudásszintje és viselkedési morálja nagyon eltérő.

A nappali tagozaton a tanulók szülei közepes vagy rossz anyagi körülmények között élnek. Több esetben - főként ott, ahol több testvér van – a gyerekek alkalmoszerűen,

hétvégeken, néhány esetben napi rendszerességgel dolgoznak (szórólapozás, posta, árufeltöltés).

A tanulók felét egyedül neveli valamelyik szülő. A veszélyeztetett tanulók aránya igen magas. A cigány származású tanulók az összlétszám 30%-át teszik ki, ez emelkedést mutat az előző évekhez képest. Számukra különösen a rendőri pályára jutás lehetősége vonzó. Általános tantervű és közrendvédelmi osztályt működtetünk.

A tanulók többsége közepes vagy annál gyengébb tanulmányi eredménnyel, tudással érkezik a gimnáziumba, ezért a felzárkóztatás kiemelt feladatunk. Tanév elején szintfelmérést végzünk, majd ennek megfelelően mindenkit hozzásegítünk a korrepetálás lehetőségéhez, csökkentve ezzel a lemaradásokat.

A felnőtt gimnáziumi tagozat tanulói a fővárosból és környékéről jönnek iskolánkba, de itt is jelentős a józsefvárosi tanulók száma. Egyre kevesebben vannak a szakmunkás előképzettségűek és egyre többen a csak 8 általánossal rendelkezők. Gyakori a megszakított középiskolai tanulmányokat folytatni kívánók jelentkezése. Sokan több éves kihagyás után ülnek újra iskolapadba. Az életkor szerinti szóródás nagy, a többség 25-30 év közötti.

Az iskolába járást motiválja a munkahely megtartásának esélye, az átképzés lehetősége, a továbbtanulás (szakma, tanfolyam). A többség szociális helyzete rossz vagy közepes, gondot jelent számukra még a tankönyvek beszerzése is.

Az osztályok viszonylag magas létszámmal indulnak, ami a tanulmányi idő előre haladtával fokozatosan csökken. A lemorzsolódás családi, munkahelyi, egészségügyi problémákra vezethető vissza. A munkáltatók egy része nem támogatja az esti vagy délutáni oktatásban való részvételt. Az idegen nyelv kötelező bevezetése nagy nehézséget jelent a tanulóknak, mert ha nem tudnak folyamatosan jelen lenni az órákon, a kimaradás pótlása nehéz, így a hiányzások után nem tudnak bekapcsolódni az órai munkába. A kimaradók többször újrakezdi nálunk tanulmányaikat, illetve a számukra kedvezőbb tagozatokra mennek át. Ennek leküzdése érdekében kívánjuk bevezetni az egyéni tanrend szerinti haladást.

1.5.4. Pedagógiai helyzetkép

A tanulás-tudás tekintélye szempontjából a döntően ingerszegény, gyakran teljesen közömbös családi háttér, közvetlen környezet az évek során egyáltalán nem változott, sőt a konkrét helyzet inkább romlott. Ezeket a hátrányokat az iskolai környezet szebbé és kulturáltabbá tételével ellensúlyozzuk (tablók, képek, virágok, példás tisztaság, rend, egységes ízlésvilágot tükröző dekoráció).

Sok családban nincs tekintélye a könyvnek, így a tankönyvnek sincs „becsülete”, és ez nagymértékben visszahat a tanulók tanuláshoz való hozzáállására. Ezért helyi tantervünk

kiemelt feladata a könyvtári órák tartása, a könyvtárhasználat elsajátítása, hogy a tanulók számára elérhető közelségben legyen a művelődés.

Folyamatosan növekszik a magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő gyermekek aránya, egyre kevésbé pozitív példa a szorgalmas, jól tanuló, tudásával, eredményeivel kiemelkedni akaró diák, a legsúlyosabb esetekben iskolapszichológus segíti a munkánkat, valamint szoros a kapcsolatunk a kerületi Nevelési Tanácsadóval is. Ugyanakkor a kiemelkedő tanulókat iskolagyűlésen a közösség előtt jutalmazzuk. Ennek motiváló hatása az alsó tagozatosok körében látható.

Komoly gondot jelentenek a mulasztások, késések, valós ok nélküli hiányzások. A szülői felszólítások-feljelentések szinte eredménytelenek. Ilyenkor van szükség a szociális munkás, a gyermekvédelmi felelős és az ifjúságvédelmi felelős hatékony és együttműködő munkájára. Egyre erőteljesebben jelentkező nevelési problémánk, hogy már az egészen kisiskolások között is megjelent a nagymérvű durvaság, az oktalan erőfölény kimutatása, erősödött a trágár szavak gátlástalan használata; fokozódott a pedagógusokkal szembeni tiszteletlenség, nem ritka a tanárok megfenyegetése sem. Ilyenkor különösen fontos, hogy a pedagógus felkészült szakember legyen és tudja kezelni a konfliktusokat, valamint tisztában legyen azzal, hogy kihez és milyen esetekben fordulhat segítségért.

A tanuló-összetételből, a mikrokörnyezet sajátosságaiból adódóan az átlagosnál több nevelési feladat hárul kollégáinkra, a tanulókkal való együttműködés gyakran rendkívüli toleranciát, türelmet, teljesen egyénre szabott bánásmódot igényel. Gyakran szembesülünk a gyermeket elhagyó szülői attitűddel. Ez nemcsak a gyermekek szocializációs, érzelmi fejlettségében, hanem gyakran alapvető ellátásukban is megjelenik (például: helytelen táplálkozás, betegség megelőzése, személyes higiénia).

Pedagógusaink gyermekszeretete példamutató, döntő többségük tanítványaink hátrányos helyzetének csökkentése érdekében rendkívül sokat tesz, gyakran erején felül is.

Távolabbi céljaink közé tartozik a kapcsolatok erősítése a Váci Apor Vilmos Katolikus Tanítóképző Főiskola tanáraival és hallgatóival, melynek végeredményeként a főiskola gyakorló helyévé válhatunk. További terünk, hogy szorosabbra fűzzük kapcsolatainkat a Talentum Nemzeti Kisebbségi Alapfokú Művészet Oktatási Intézmény, Táncművészeti és Zeneművészeti Szakképző Iskola tanítványaival biztosítva a táncművészek készülő tanulók számára a nappali gimnáziumi oktatást.

A projektprogramok tapasztalatai

A programok egyre színvonalasabbak, tartalmasabbak. Megfelelnek az adott szakterület tantervi követelményeinek, segítséget nyújtanak a tanult ismeretek gyakorlati alkalmazásához,

a komplex ismeretbővítéshez, a kulcskompetenciák fejlesztéshez. Az iskolai projektek szervezését, lebonyolítását elsősorban a szakmai munkaközösségek együttműködésére építjük – a diákönkormányzat tagjainak aktív közreműködésével. A projektprogramokon a tanulói aktivitás gyakran jobb, mint a tanórákon, növeli a pedagógiai hatékonyságot.

A tanítási órákon előtérbe kerültek a használható, alkalmazható „tudás”átadásának törekvései, ehhez adnak segítséget a változatos pedagógiai módszerek (páros munka, kooperatív technikák, projektek).

A tárgyi feltételek alakulása

A 2009-2010-es tanév szeptemberi tanévkezdetre az iskolaépület felújítása sokat haladt előre, a diákbarát környezet kialakításának érdekében a tantermek egy részében a falakra fa lambéria került. Igyekszünk szépíteni iskolánk környezetét. Az iskola tantermei, folyosói, kapui felújításra várnak. A nyílászárók elavultak, cserére szorulnak. A gondnoki lakás kiürítésre, átalakításra került, büfét és klubhelyiséget tudunk kialakítani tanulóink számára. Elmaradt a megkezdett pincefelújítás (tornaterem, klubhelyiségek, műhely, vizesblokk) folytatása is, pedig a teljes működéshez, különösen a közművelődési feladatok ellátásához, nagy szükség lenne az esztétikus külső megjelenésre.

Az iskola felszereltsége, ellátottsága elfogadható, bár a bútorok elavultak, a számítógépek elöregedtek. A használható felszerelések mindenki rendelkezésére állnak. Nagy segítséget jelentene az interaktív táblák és oktatócsomagok alkalmazása. Két számítógép teremmel rendelkezünk, de a gépek és egyéb felszerelések elavultak. Nagy szükség lenne interaktív táblákra és projektorra a korszerű oktatáshoz.

Az iskolai könyvtár intézményünk egyik büszkesége 17.000 kötettel áll diákjaink és kollégáink illetve a környék lakosai számára rendelkezésre. A könyvtár bútorzata és parkettje felújításra szorulnak.

II.

AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI-MŰVELŐDÉSI PROGRAMJA

2.1. A pedagógiai munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Pedagógiai hitvallásunk

„... SOHASEM HITTEM, HOGY ELŐÍTÉLET, BALVÉLEKEDÉS ÉS TUDATLANSÁG ALAPJA LEHESSEN EGY NEMZET ELŐMENETELÉNEK, S BOLDOGSÁGÁNAK.”

(GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN)

Tevékenységünk középpontjában a gyermekszereteten alapuló, a személyiségközpontú nevelés áll. Alapvető célunk - az alapfunkciók ellátása mellett - egy olyan iskola működtetése, amely programjával, tevékenységrendszerével a tanulók képességeinek kibontakoztatását, a hátrányok csökkentését, leküzdését, a társadalmi beilleszkedéshez szükséges legfontosabb személyiségjegyek és magatartásformák kialakítását, az általános alapműveltség praktikus ismeretekre épülő alapjainak elsajátítását szolgálja.

2.1.2. Pedagógiai alapelveink

Iskolánk minden tanulója számára biztosítja a Pedagógiai Programunkban és Helyi Tantervünkben megfogalmazott és elfogadott nevelési – oktatási feladatok, követelmények, továbbhaladási feltételek teljesítését elfogadó, szeretetteljes légkörével, a kompetenciák fejlesztését szolgáló programjaival, egyénre szabott fejlesztési terveivel, a tanulók egyéni képességeihez igazított oktatási tevékenységével.

2.1.3. Kiemelt céljaink személyiségfejlesztés területén

Célunk a neveltségi hátrányok és tanulási nehézségek folyamatos és következetes csökkentése, lehetőség szerint az alapfokú iskolázás befejezéséig a gyermekeknél minél szélesebb körben való megszüntetése.

A nevelő-oktató munka legfontosabb irányai

- A kompetencia alapú ismeretanyag megértése és értő alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása, a kulcskompetenciák fejlesztése, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása

- Hazánk kultúrájának, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése és tiszteletben tartása
- Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népek iránti tolerancia, demokratikus magatartásformák kialakítása
- A különféle információk (verbális, vizuális, audio-vizuális, informatikus) értelmezése, feldolgozása
- Az egészséges életmód, egészségvédelem lehetőségeinek ismerete, technikájának elsajátítása
- A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete és gyakorlása

2.2. A kulcskompetenciák területei

Intézményünk óvodákkal történő kapcsolattartását tovább kell fejlesztenünk, hogy növelhessük az általános iskolába beiratkozó egyébként körzetünkbe tartozó gyermekek számát. A hátrányokkal érkező, olykor eleve túlkoros gyermekek számára különösen fontos az óvodából-iskolába történő átmenet - a fejlesztés első éve. Az átmenetek rendszerének felállításával az óvoda olyan lehetőségeket kínál - ez részben maga a kompetencia alap -, amelyeket majdnem teljesen vagy kis átalakítással átvehetnek az iskolák. Az óvoda ily módon a maga részéről megteszi az átmenet megkönnyítéséhez vezető szemléleti és módszertani kezdő lépéseket. Az integráció, inklúzió, differenciálás a fejlesztés második szakasza, melyben elsősorban az inklúzió alapuló szemléletről van szó, amely azt a befogadó pedagógiát jelenti, amely szerint: mindenki más, a teljesen „átlagos” gyerek is. Ezt pedig a differenciált bánásmóddal lehet a gyakorlat síkjára vinni.

Minden egyes gyerek „valahogy” és „valamikor” eléri az iskolára alkalmasságot, az iskolára készséget, csak másképpen, máskor, más ütemben, más megtámogatottságban, esetleg más - nem hétköznapi - iskolában.

Az egyes elemek ezért tartalmaznak több szinten és több úton elérhető célokat, feladatokat és módszertani elemeket, ezért kapcsolódik az egyes részekhez szorosan a gyerek fejlődését nyomon követő elem. Ily módon válnak egységessé, és függnek szorosan össze az óvoda-iskola átmenetet segítő módszerek és az inkluzív nevelésre hangsúlyt fektető részek a központi és az intézmény szintjére lebontott pedagógiai programcsomagon belül.

A fejlesztés harmadik szakasza a játék és az érzelmi, erkölcsi nevelés egységét, helyét, szerepét tisztázza, dolgozza fel a kompetencialapú óvodai nevelés tükrében.

Az egyes szakaszok csak a fejlesztési koncepció elméletében különülnek el egymástól, eredményeik, kapcsolódási pontjaik előkészítik a következő szakaszt. A pedagógiai gyakorlatban szerves egységet alkotnak. A három szakasz együttesen adja az óvodai nevelés teljes vertikumát. Intézményünkben az átmenet megkönnyítése érdekében Iskolakóstolgot programsorozatot szervezünk a környék óvodásainak és szüleiknek, játszóházat és kézműves foglalkozásokat, valamint a matematika, magyar nyelv és természetismeret műveltségi területeken bemutató órákat tartunk, az ún. Nyitott iskola keretében.

2.2.1. Az iskolai nevelés-oktatás kulcskompetenciái

Szövegértési-szövegalkotási kompetenciaterület

A fejlesztés célja a kommunikáció-központúság, a kommunikációval kapcsolatos ismeretek, szabályszerűségek, normák megtanítása és gyakorlása. A szövegértés-tanításnak ebben a formában nemcsak célja, hanem módszere is a kommunikáció, hiszen a feladatmegoldások, az ellenőrzés, az értékelés folyamatos eszmecserét feltételeznek a tanár és a diákok között. A szövegértési képességeket olyan tanulási folyamatban fejleszti, amely a fiatal és a pedagógus demokratikus együttműködésére, vitáira-eszmecseréire épül, kommunikatív cselekvésekre ösztönöz, önállóságot és kritikai készséget kíván. Meghatározója a tevékenységcentrikusság. A tanulóknak nem pusztán kérdésekre kell megtalálniuk a választ, hanem a különböző típusú szövegekkel - akár maguk által elgondolt - műveleteket kell végezniük. Másik meghatározó eleme a rendszeresség, a szövegértés-szövegalkotás gyakorlása minden műveltségterület feladata. A felelősség és a fejlesztés egy tantárgyra szűkítése a program hatásvesztését okozza. A mérések nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.

Követelmény a differenciáltság, kívánatos, hogy a foglalkozások megszervezésének alapja az egyéni képességek, az egyéni problémák, az egyéni tempó legyen. A differenciálás szempontja lehet a tanulók szövegértési, szövegalkotási problématípusa, tempója vagy a szükséges tanári támogatás mértéke. A tanulási folyamat hatékonysága nem a tanulócsoporthoz viszonyított teljesítményén, hanem az egyes tanulók fejlődésének ütemén mérhető.

A program lehetővé teszi, hogy a pedagógus a munka nagy részében a tanulókkal partneri viszonyban, segítő-tanácsadó státusban legyen, ne pedig a hierarchikus tanár-diák viszonyt képviselje. Fontos kritérium a kutatószemlélet kialakítása, melynek célja, hogy feloldja az olvasási kudarcok okozta szorongásokat. Ennek egyik feltétele a tévedések és a próbálkozások lehetőségének megadása. A kutatószemlélet fontos eleme a kérdésfeltevés. A módszerek egyik

eszköze az integrált magyartanítás, a nyelv és az irodalom új viszonya. A szövegértés-szövegalkotás kompetenciafejlesztés az eddig döntően kronologikusan szervezett irodalomoktatás és a leíró nyelvtan tanítása helyébe az integrált nyelvi-irodalmi-kommunikációs képességfejlesztést szolgáló magyartanítást állítja. Ennek egyik része a hatékony kommunikációs képesség fejlesztése.

A közlési helyzetekben és szövegtípusokban való kommunikáció tudatos stratégiáinak felépítése:

- Például: kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használata,
- az egyéni közlési stratégiák kialakítása és használata,
- a nyelvi norma, illetve az attól való célszerű eltérés lehetőségei közti választás képessége,
- a nyelvi problémaészlelés képességének folyamatos fejlesztése,
- a szövegértési és szövegalkotási automatizmusok kialakítása az egyes szövegtípusok szerkezeti és jelentéstani jellemzőinek felfedeztetésével, a nem verbális önkifejezés képességének fejlesztése, illetve a partner nem verbális jelzéseinek értelmezése. A kommunikációs képességfejlesztés feltétele a szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztésének. A működő nyelv vizsgálatával a szövegértés a következő szempontok szerint valósítható meg:
 - a szöveg grammatikai alapjainak felfedeztetése és kommunikatív alkalmazása,
 - nyelvi adatokkal műveletek végzése,
 - szabályfelfedeztetés: a kontextus hatása a közlések jelentésére és formájára,
 - a lineáris építkezés grammatikai szabályainak alkalmazása,
 - a szavak, terminusok, mondatok és szöveggörnyezetek kétirányú viszonyainak felismertetése és alkalmazása,
 - szövegtípusok interpretálása és alkotása,
 - a szöveg logikai és tematikus szerkezete, nyelvtani tulajdonságai és a kommunikációs helyzet egysége mint problémamegoldó stratégia,
 - a szöveg háttéradatainak és előfeltevéseinek szerepe a szöveg értelmezésében,
 - a racionális és sikeres vita stratégiáinak elsajátítása.

Az átfogó magyartanítás az olvasást konstruktív (az olvasó a szavakból, mondatokból megkonstruálja, megépíti magában a szöveg által felidézett világot, valóságdarabot, jelentés-összefüggést), mozgósítható előismereteken (az előzetes ismeretek folyamatos és tudatos mozgósításán) alapuló, cél által vezérelt, szelektív, erősen az olvasó motivációjától függő szövegértési tevékenységként kezeli. Természetesen más az olvasás értelme, célja mindennapi,

gyakorlatias hasznú szövegek esetében, s más szépirodalmi művek olvasásakor. Az előbbieknél az olvasó többnyire már valamilyen előzetesen adott gyakorlati céllal fordul a szöveghez, míg az utóbbiak esetében az esztétikai élvezet, a játék, a kikapcsolódás vagy a másokon keresztül önmegértés a cél.

A szövegértés-szövegalkotás program nem az irodalomtörténetet vagy a műfajelméletet „tantervesíti”, illetve „tankönyvesíti”, hanem abból indul ki, hogy a jó olvasóban bizonyos képességek potenciálisan működésbe lépnek, ezért elsősorban ezeket a képességeket kell tudatosan és módszeresen fejleszteni.

A matematikai kompetencia területei

A fejlesztés célja

A kidolgozásra kerülő programcsomagok az alább felsorolt készségek, képességek közül a számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, valószínűségi következtetés, becslés, mérés, mértékegység-váltás, szövegesfeladat-megoldás, problémamegoldás, rendszerezés, kombinativitás, deduktív következtetés, valamint az induktív következtetés fejlesztését segítik elő.

A matematikai kompetencia készség- és képességkomponensei

A matematikai kompetencia a „matematikai tantárgyi ismeretek, a matematika-specifikus készségek és képességek, általános készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttese” (Vidákovich Tibor, 2004).

- Készségek (számlálás, számolás, becslés);
- Gondolkodási képességek (rendszerezés, deduktív és induktív következtetés);
- Kommunikációs képességek (relációszőkincs, szövegértés, térlátás);
- Tudásszerző képességek (problémaérzékenység, megoldás, metakogníció);
- Tanulási képességek (figyelem, emlékezet).

A matematikai kompetencia fejlesztési területei

Olyan tananyagszervezési-módszertani megoldásokat tartalmaznak, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségelsajátítási folyamatba; azaz átalakul a matematikatanítás egész folyamata. Erős hangsúlyt kap a tevékenységközpontú módszertan. Dominálja a folyamatokat a játék és az eszközhasználat, a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása. Megteremtődik a lehetőség arra, hogy

a tanulók saját tanulási tevékenységüket felidézzék, reflektáljanak rá. A matematikatanulás alapja a cselekvő, személyes tapasztalatszerzés. A jó munkakörnyék egyik feltétele a tévedés és a vita szabadságának biztosítása. A matematikai ismereteknek igen szigorú felépülési rendje van. Az egyes témák egymást feltételezik, egymást segítik, ezért ezek felépülésének logikájára fűzzük fel a pedagógus munkáját. A fejlesztés különféle területei szintén illeszkednek egymáshoz. A tevékenységek rendjét döntően a gyermekek életkori és egyéni sajátosságai határozzák meg.

A problémafelvetés, ahol csak lehet, életszerű helyzetekből indul ki, amelyek a gyerekeket körülvevő világ jobb megértését segítik. Az egyes témakörök feldolgozása során a hagyományos módszerek mellett a számítógép használata is szerepet kap.

A „bemenet vezérlésű építkezés” a kezdő szakaszban a pedagógus számára jelöl ki feladatokat, és kisebb hangsúlyt kapnak a gyermekkel szemben támasztott elvárások. Elsősorban a haladás irányát kívánja kijelölni, és a fejlesztés várható eredményeit fogalmazza meg.

A kezdő szakasz végére körvonalazódik az elérendő minimális szint ahhoz, hogy a következő szakasz munkája biztonságosan elkezdhető legyen, körvonalazódnak azok a képességek is, amelyek a matematikatanulás folytatásának feltételét jelentik.

A feladatsorok az óra bármelyik részébe beilleszthetők akár ráhangoló, akár ismétlő részként, akár gyakorlásként, és feldolgozhatók frontálisan, egyéni munkában, párban vagy akár csoportban.

Idegen nyelvi kompetenciaterület

A fejlesztés célja

Az idegennyelv-tanulás hatékonyságának növelése érdekében szükség van az iskolában folyó idegennyelv-tanítási gyakorlat megújítására. A modernizációt kompetencia alapú nyelvtanítási programok kidolgozásával és fokozatos bevezetésével kívánjuk megvalósítani. Ez a kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztését jelenti. Ennek érdekében olyan oktatási programcsomagok fejlesztését tűztük ki célul, amelyek figyelembe veszik a tanulók életkori sajátosságait, érdeklődését és ismereteit; témakörök, beszédszándékok és szituációk köré szerveződnek; és lehetővé teszik, hogy a tanulók értelmes cselekvések során, kommunikatív feladatok végrehajtása közben sajátítsák el az idegen nyelvet.

A tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és folyamatos fejlesztése során három szempontot kell feltétlenül figyelembe venni: egyrészt a tanulók és a társadalom szükségleteit; másrészt azokat a tanulók által elvégzendő feladatokat, amelyek e

szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlenek; harmadrészt a feladatok elvégzéséhez szükséges, kialakítandó, fejlesztendő kompetenciákat.

A legjellemzőbb módszerek és munkaformák az idegen nyelvi kompetenciafejlesztésében

- Felfedezés
- Megbeszélés
- Vita
- Dráma
- Játék
- Pár- és csoportmunka
- Projektmunka

Célcsoportok

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztésére irányuló, újonnan kidolgozandó programok az általános és középiskolai korosztálynak és tanáraiknak szólnak. A sikeres nyelvtanulás egyik alapvető feltétele a nyelvileg és módszertanilag is jól képzett, motivált nyelvtanár. A fejlesztés során így kiemelkedő szerepet kapnak a tanártovábbképzések, valamint a programmegvalósítás mentorálása, szakértése és a támogatói rendszer kiépítése.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése két szinten

Program	Cél	Szint	Szakasz
1. Mesemondóka	Beszédkésztség és szövegértés fejlesztése – autentikus anyagokon keresztül	alapfok	1-6. évf.
2. Kreatív kommunikáció	Beszédkésztség fejlesztése – tevékenységeken keresztül	alap- és középfok	1-12. évf.
3. Projektek idegen nyelven	Integrált készségfejlesztés projekt munkában – tantárgyközi tartalmak felhasználásával	alap- és középfok	1-12. évf.
4. Ötletek az Internet felhasználására a nyelvórán	Beszédkésztség és szövegértés fejlesztése – autentikus anyagok keresésével és felhasználásával	középfok	7-12. évf.

2.2.2. Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

„Talán a legnagyobb pedagógiai téveszme az a vélemény, hogy az ember csak azt tanulja meg, amit megtanítanak neki. A mintegy mellékesen elsajátított, tartós attitűdök, kedvtelések és ellenszenvok gyakran sokkal fontosabbak, mint a nyelvtanórák, földrajzórák, vagy a megtanult történelmi tények. Mert alapvetően ezek az attitűdök számítanak később”. (John Dewey, 1938.)

A terület meghatározása, a fejlesztés célja

A szociális és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének egyaránt.

E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a demokrácia tisztelete, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkézség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó- és érvelőképesség, a konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség, valamint a vezető- és szervezőképesség kap kitüntetett szerepet.

Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak.

Jellegzetes módszerek:

- kooperatív tanulás
- projekt-módszer
- vita
- dráma
- kutatás
- felfedezés
- terepgyakorlat
- interjúkészítés és újságírás

Kulcskompetenciák, kiemelt fejlesztési területei

Típus	Alapfok	Középfok
<p>Kevert típusú</p> <p>A szociális kompetenciának a tágabb világgal (természet és társadalom) való harmonikus kapcsolat részét erősítő csomagok.</p> <p>Fókuszban a képesség- és készségformálás, a kognitív dimenzió fejlesztése.</p>	<p>Én és a világ (Ember és környezete)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ környezettudatos magatartás ○ kritikai gondolkodás ○ az emberiség értékeinek védelme ○ a biztonságos életvitel kialakítása ○ aktív felelősségtudat 	<p>Polgár a demokráciában (Civil szerepek)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ szabad véleményalkotás ○ döntési képesség ○ aktív felelősségtudat ○ vitakészség ○ részvétel a valós folyamatokban ○ szociális érzékenység ○ problémamegoldó képesség ○ konfliktuskezelő képesség
<p>B típusú</p> <p>A szociális kompetenciának a szűkebb környezettel való harmonikus kapcsolat részét erősítő csomagok.</p> <p>Fókuszban a képesség- és készségformálás, a társas dimenzió fejlesztése.</p>	<p>Én és a másik (Az együttműködés fejlesztése)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ baráti magatartás ○ hitelesség ○ empátia ○ kooperativitás ○ autonómia és elfogadás 	<p>Felnőtt szerepek (Felkészülés a felnőtt élet szerepeire)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tudatosság a kapcsolatokban ○ barátságra és a szerelemre való képesség ○ nemi szerepek ○ szülői, családi szerepek ○ harmonikus viszony a nemzedékekhez és korosztályokhoz ○ munkatársi szerepek ○ átmenetek
<p>C típusú</p> <p>A szociális kompetencia alapját képező személyes</p>	<p>Én dimenziói (Önállóság, önbizalom, kreativitás)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ önállóság 	<p>Toleranciára nevelés (A másik és én)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ önelfogadás ○ nyitottság

<p>kompetenciát erősítő csomagok.</p> <p>Fókuszban az attitűdformálás és az ÉN dimenziója.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ önbizalom, pozitív énkép ○ belső harmóniára való képesség ○ a fejlődés igénye ○ önértékelés ○ alkotókedv ○ kreativitás 	<ul style="list-style-type: none"> ○ előítéletek csökkentése ○ szorongás felismerése és csökkentése ○ kíváncsiság ○ rugalmasság ○ mások elfogadása
--	---	---

Életpálya-építési kompetenciák

A fejlesztés célja

Egy képpel szemléltetve: ahogy a vasút haladásához pályára van szükség, elágazásokkal, váltókkal és állomásokkal, úgy van szükség arra, hogy felkészítsük gyerekeinket saját „életrajzuk” tudatos irányítására. Támogatást kell nyújtani számukra a haladáshoz szüksége pályák megépítésében, az egyes állomások meghatározásában, a „meghibásodás” kiküszöbölésében.

Az életpálya-építési kompetenciák fejlesztésének célja, hogy a közoktatásból kikerülő gyerekek tisztában legyenek saját képességeikkel, meg tudják fogalmazni a jövőjükkel kapcsolatos elképzeléseiket, és ezek alapján képesek legyenek megtervezni és felépíteni majdani életpályájukat. Mindezeket figyelembe véve fő feladatunk tanulóink felkészítése arra, hogy életpálya-elképzeléseiket a valóságos, egyben változó helyzetekhez tudják igazítani, képesek legyenek terveiket felülvizsgálni és módosítani, erőforrásaik átcsoportosításával a krízishelyzeteket elkerülni.

Az életpálya-építési kompetenciák fejlesztési csomópontjai

Helyzetmeghatározás:

- Alkalmasság a pillanatnyi körülmények, lehetőségek, ismeretek, képességek, érdeklődés és vágyak megítélésére
- Döntési csomópontok felismerése és döntéshozás: a döntéshozás és a helyzetmeghatározás kongruenciájának megteremtésére
- Célkitűzés, tervezés, megvalósítás: a helyzetmeghatározás alapján alkalmasság, a célok és a megvalósítás lépéseinek meghatározására és sorrendezésére, az idővel való gazdálkodásra, a kockázatelemzésre és a kockázatok kiküszöbölésének módjára, az akadályok elhárítására

Az életpálya-építés „A” típusú programcsomagjai a fentieket 45 perces tanórákban, a következő műveltségterületek tartalmaiba ágyazva fejleszti:

- Ember a természetben
- Ember és társadalom
- Művészetek
- Földünk és környezetünk
- Testnevelés és sport

Életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterületen, valamint osztályfőnöki órákon történik a specifikus életpálya-építési ismeretek átadása, a pálya- és szakmaismeret, a munkaerő-piaci ismeretek, az álláskeresési technikák fejlesztése. A tanórán kívüli időszámban, a szabadidő keretében folyik célirányosan a munka világára felkészítő pályaorientáció, együtt a munkapiac-ismerettel. Mellettük olyan komplex projektek valósulnak meg, amelyek szórakoztató és izgalmas tevékenységek keretében segítik azoknak az emberi értékeknek, - a későbbi munkahelyzetekben hasznos - tulajdonságoknak, képességeknek, kompetenciáknak az elsajátítását és fejlődését, mint az együttműködés, a sportszerűség, a tolerancia, a kudarcátírés, a szolidaritás, az önállóság, az önbemutató, az önérték-értékesítés és konfliktuskezelés.

Az életpálya-építési kompetenciák fejlesztésének alapelvei

A tanulóknak tisztában kell lenniük kapott feladatainak céljával, a sikeres teljesítés kritériumaival, a mérhető, egyértelműen meghatározható követelményekkel.

A tanulóknak minden esetben kellő próbálkozási (tévedési) lehetőséget kell adni, lehetőséget és támogatást kell biztosítani ahhoz, hogy problémáikat megfogalmazzák, gondjaikat megoldásához segítséget kérjenek.

Az alkalmazott módszereknek és tanulásszervezési módoknak lehetővé kell tenniük a személyes megnyilvánulást, a próbálkozást, kísérletezést, a kérdést, segítségkérést, a tanulóknak közötti együttműködést.

Szokássá kell alakítani a tanulás során a tervezést, a döntések indoklását, a vélemény indoklását, az önállóságot, a kérdésfeltevést.

Lehetőséget kell teremteni az egyéni megoldásoknak, értékelni kell az eredetiséget, a kritikus és önkritikus magatartást, valamint mások munkájának támogatását, a szolidaritást.

Az életpálya-építési kompetenciák eredményes fejlesztése érdekében a pedagógusnak törekednie kell az iskola és a család folyamatos együttműködésének biztosítására is.

2.2.3 A minőségfejlesztés területei

A minőségfejlesztési program elemeinek kidolgozásával és az intézményekben való bevezetésével olyan helyzet kialakítása a cél, amelyben a programban résztvevő intézmények meg tudják teremteni a változás és stabilitás kényes egyensúlyát, kiszámíthatóan, eredményesen és hatékonyan képesek működni. Úgy tudják értékeiket megőrizni, hogy közben képesek alkalmazkodni a kihívásokhoz; ennek során új tudást sajátítanak el, adaptálnak és alkalmaznak új programokat és módszereket. Szervezeti kultúrájuk részévé válik a fenntartható innovációs képesség mellett a folyamatos fejlesztés is, azaz munkájuk rendszeres értékelésével tudják módosítani, fejleszteni céljaikat, tevékenységeiket, alkalmazott módszereiket, képesek egyre jobban végezni feladataikat.

1. Szervezeti és egyéni kompetenciák fejlesztése az intézményekben a pedagógusok körében (30 órás akkreditált pedagógus-továbbképzések):

- kommunikációs készségfejlesztés,
- konfliktuskezelés,
- team munka, alapjai,
- a csoportvezetés módszertana,
- prezentációs technikák,
- horizontális tanulás.

2. A vezetőképességek területei (40 órás akkreditált pedagógus-továbbképzések):

- projektmenedzsment,
- változásmenedzsment,
- csapatépítés,
- korszerű vezetési ismeretek.

3. A minőségfejlesztéshez szorosan kapcsolódó képzések. A képzési területek meghatározásánál arra törekedtünk, hogy a minőségfejlesztésben járatlanabb, vagy már nagy tapasztalatokkal rendelkező intézmények is találjanak pedagógusaik számára megfelelő felkészítő képzést.

Tervezés alapján:

- minőségügyi alapismeretek (40 ó),
- a partnerközpontú működés kiépítése és módszertana (60 ó),
- minőségirányítási rendszerek kiépítése, működtetése és felülvizsgálata (60 ó),
- a minőségügyi vezető feladatai (30 ó),

- az intézményi önértékelés lehetséges módszerei (40 ó),
- az intézményi indikátorrendszer hasznosítása a fejlesztésekben (30 ó).

Az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsnak az Európai együttműködés az iskolai oktatás minőségének értékelésében című ajánlásában (2001/166/EC) központi feladat az intézményi önértékelés és annak támogatása. Az önértékelés fontosságának hangsúlyozása érdekében regionális konferenciákat szervez a Közoktatási Minőségfejlesztési Központ, a program megvalósítása során 3 alkalommal, amelynek programját úgy állítottuk össze, hogy a kompetencia alapú programcsomagok bevezetésének kezdetén rávilágítsunk néhány fontos, az intézmény szakmai-pedagógiai munkája és az intézményi minőségfejlesztési munka közötti kapcsolatra.

2.3.1. Az iskola legfontosabb funkciói

Értékközvetítés

Az iskola nevelő-oktató tevékenysége során a következő értékek közvetítését állítja a középpontba:

- Az élet, az egészség, a személyiség értéke, tisztelete
- Az önismeret, önművelés fontossága; önmagunkért és másokért érzett felelősség
- A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szeretet, szolidaritás, türelem, megbecsülés, együttműködés, az erkölcsileg is igazolható másság elfogadása, stb.)
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek: folyamatos tanulás-munka, problémaérzékenység, szorgalom, kreativitás, szellemi igényesség
- A hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és az egyetemes kultúra értékei (nyitottság, érdeklődés)
- Az ember és a természet harmonikus kapcsolata

Személyiségfejlesztés

A tanulóközpontú program az alapvető tanulói készségigények, képességek, és jártasságok fejlesztését szolgálja. Ennek részei: az ismeretszerzési és ismeretfeldolgozási képességek, a szóbeli -, írásbeli -, képi kifejezőképesség, és az idő- és térbeli tájékozódási képességek. A készség - képesség - jártasság fejlesztésének folyamata a kötelező foglalkozásokon és a tanulói önmegvalósítás és önképzés során érvényesül (szabadon választható foglalkozások, tehetséggondozás, önálló felkészülés). Személyiség- fejlesztés során

akarattal, érzelemmel, pozitív jövőképpel rendelkező, tudatos a fizikai-szellemi lét iránt érdeklődő egyéniség kialakítása a cél.

A problémamegoldó gondolkodás kialakítása, az információk feldolgozása

Korunk tudományos - informatikai fejlődése szükségessé teszi az információk értelmezését és minőségi szűrését. Ennek érdekében fejleszteni kell az értelmes, kreatív kritikai gondolkodásmódot, az összefüggések meglátását. A tanulóknak a tanulási folyamatban való aktív bevonásával, gyakorlat központú tanítási módszerekkel kell a készségeket - képességeket - jártasságokat működtetni.

Egészséges életmódra, családi életre nevelés

Nem egy-egy tantárgy kizárólagos feladata, hanem beépül több képzési területbe. A mentálhigiénés problémák kezelése, a családi értékek megőrzésére való törekvés a tanulói tevékenységek fejlesztésének általános része.

Környezetvédelmi nevelés

A szűkebb (iskolai, lakóhelyi) környezet megóvásának, szépítésének készségi szintre emelése során megalapozzuk a felelős állampolgári magatartást a közügyeinek intézésében és a környezetvédelemben.

Pályaorientáció

A teljes képzési időt átfogó, tudatos, tervezett, a tanulói képességeket figyelembe vevő pályaorientációs munkát végzünk, hogy a tanulók képessé váljanak a szakképzésre, továbbtanulásra, önképzésre, pályamódosításra. (Ezt szakkör formájában tesszük meg.)

Szociális ellátások biztosítása

Az iskola célja, és a tanulók szociális háttere megkívánja, hogy az iskola csökkentse a hátrányokat, biztosítsa az esélyegyenlőséget. Fontos az ügyelet, tanulószoba és a diákétkeztetés biztosítása.

A nevelő-oktató munka: a tanítás-tanulás folyamatának irányítása

A tervezésnél a kerettantervi és érettségi követelményekből és az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célokból kell kiindulni, valamint figyelembe kell venni a tanulóknak meglévő vagy hiányzó motivációkat. A tanuláshoz való viszony javítása, a motiváció érdekében fontos a sikerélmény. Ez különösen a lassabban, nehezebben haladók esetében fontos. Az eddigieknél nagyobb szerepet kell biztosítani az önálló olvasásnak, a

tankönyvön kívül más könyvek, lexikonok használatának és egyéb ismerethordozók (sajtó, számítógép, videó) által megszerezhető tudásnak, a művelődési-kulturális intézmények környezetismeretet közlő hatásainak.

A tanítási módszerek közül a leghatékonyabb, a tanulók tevékenységét biztosító módszereket preferáljuk. Pedagógus munkánk fontos eleme a visszacsatolás, ezért követelmény a folyamatos, rendszeres értékelés, ellenőrzés, osztályozás.

Az iskolai munka szervezésekor a kötelező és választható tanórai foglalkozások, és a tanórán kívüli foglalkozások együttesét rendszerként kell kezelni.

a) Intézményünkben az oktatás feladatait elsősorban a kötelező tanítási órák maximális kihasználásával kell megoldani, s ehhez ad segítséget a többi terület.

b) A szabadon tervezhető és szervezhető tanórák több funkciót töltenek be:

- Ellensúlyozzák a kötelező órák arányaiban végbement óraszámcsökkenéseket, a tehetséges és átlagos tanulóknak emeltebb óraszámú képzést tesznek lehetővé. Biztosítják a csoportbontást (idegen nyelv, informatika, nyelvtan).
- Lehetőséget adnak a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására, a tehetséggondozásra. Elmélyítik a szerzett ismereteket, kiegészítik az érettségire való felkészítést, segítik a munkába állást.

c) A tanórán kívüli foglalkozások funkciói:

- a tanulási-magatartási nehézségekkel küszködő tanulók motiválása, a műveltségi hátrányok csökkentése
- érettségire való felkészítés, a tehetséggondozás, továbbtanulásra való felkészítés
- egészséges életmódra nevelés, sportolás, környezetkultúra
- az iskolai ünnepekre, rendezvényekre, versenyekre való felkészülés, a kézügyesség fejlesztése, ízlésformálás, napközi otthon, tanulószoba működtetése

Kiemelten kezeljük az anyanyelvi nevelést, hiszen az anyanyelv biztos ismerete nélkülözhetetlen feltétele a tanulásnak, a személyiség kibontakozásának. Minél több szereplési lehetőséget kell biztosítani a tanulók beszédképességének, kommunikációs készségeinek a fejlesztésére. Minden nevelési-oktatási szakaszban valamennyi pedagógus feladata a nyelvtani hibák javítása.

Erősíteni kell a természettudományos tárgyak oktatásának a színvonalát. A számítástechnikai eszközállományt és a szaktantermeket párhuzamosan kell fejleszteni, hogy korszerű módon korszerű ismereteket közölhessünk, és a gyakorlati ismeretszerzésre is lehetőséget biztosítsunk.

A tanítási óra az oktatás alapsejtje: egyetlen óra sem múlhat el a tanulók eredményes motiválása nélkül. A tanár munkája legyen átgondolt, osztályra illetve csoportra szabott, szolgálja a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztését, a házi feladatok tartalmás ellenőrzését.

Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai, eszközei, eljárásai

Az alapkészségek (anyanyelvi, matematikai, kommunikációs) elsajátításának biztosítása érdekében:

- a tanulók fejlettségének megfelelő értelmi képességek fejlesztése; a kreativitás, a problémamegoldás képességének kialakítása;
- a hatékony és működő kommunikáció, a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség, a beszédkultúra fejlesztése;
- az önálló ismeretszerzésre, a sokoldalúság igényének kifejlesztésére való képesség megalapozása;
- a tanulók felkészítése a gazdasági jelenségek értő szemléletére, a tudatos gazdasági szerepvállalásra;
- az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása; az önművelés igényének és szokásainak megalapozása;
- a különböző korszerű információs anyagokban, gyűjteményekben való tájékozódási képesség, ill. az új technológiákon alapuló informatikai eszközök és információhordozók használatában a megfelelő alapismeretek és jártasságok megszerzésének biztosítása (könyvtár, könyvhasználat informatikai alapismeretekkel).

Célunk, hogy a tanulók ismerjenek két idegen nyelvet olyan fokon, hogy azt hétköznapi helyzetekben használni tudják; továbbá feladatunknak tekintjük minden tanítványunkban felkelteni az ismeretszerzési vágyat, segítséget nyújtani ahhoz, hogy az általános iskolai tanulmányok befejezése után képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelően tudjanak továbbtanulni, szakmát választani.

A fentiek hatékony megvalósítása érdekében az egész napos nevelési-oktatási tevékenységünkben, helyi tantervünkben hangsúlyozott szerepet kap az anyanyelvi és matematikai készségfejlesztés (a begyakorlás, a megerősítés). Előtérbe kerül a különböző típusú, a valós élethelyzetekre is felkészítő kommunikációs gyakorlatok rendszeres alkalmazása az órákon, a tanulási stratégiák megválasztásában az életkori jellemzők figyelembevétele. (Az ismeretek tapasztalati megalapozása, a kreativitás fejlesztése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés.)

A tanórán kívüli tevékenységek

Fokozottabb figyelmet fordítunk a tanulás és a szabadidős tevékenységek helyes összhangjának megteremtésére tanulmányi, kulturális és sportversenyek rendszeressé tételével; a tanulók aktivitásának fejlesztésével.

- Az általános műveltség alapjainak megszilárdítása; az önművelődés iránti igény megalapozása érdekében: tehetséggondozó szakkörök szervezése; színház, film, hangverseny, múzeumlátogatások, tematikus könyvtári programok, téma-hét biztosítása
- Tematikus tanulmányi kirándulások rendszeressé tétele.
- Az egész napos ellátás feltételeinek fejlesztésével az önálló, tanulást segítő tevékenységek erősítése
- Az egyéni, személyre szabott differenciált foglalkozások rendszeressé tétele
- A játékos, egészségfejlesztő testmozgást biztosító lehetőségek körének bővítése
- Önismereti, személyiségfejlesztő tréningek, gyakorlatok a serdülőkorú tanulók körében
- A környezettudatos magatartás, életvitel kialakulásának elősegítése érdekében a természetvédelmi, környezetvédelmi tevékenységek körének bővítése
- A hagyományőrző programok, ünnepek, rendezvények tartalmi igényességének fejlesztése; tervezésükbe, szervezésükbe, előkészítésükbe és megvalósításukba a szülői közösség és a diákönkormányzat tervszerű, rendszeres bevonása
- Külső segítők, szponzorok, együttműködő partnerek, szervezetek támogatásának megnyerése a szabadidős programok tartalmi fejlesztéséhez

2.3.2. A multikulturális nevelés

Iskolánkban évek óta tartósan magas a cigány tanulók aránya. A lakóközvet cigány lakosságának összetétele meglehetősen heterogén, a mai magyarországi cigánység szinte összes jellemzőjét felismerhetjük, megismerhetjük a gyermekeken és családjaikon keresztül.

Döntő többségük meglehetősen nehéz körülmények között él, szinte mindennapos küzdelmet vív az előítéletekkel; keresi, de igazán nem találja a helyét a társadalomban. Ezért kiemelt feladatunknak kell tekintenünk - nevelési-oktatási programunk egészében - a cigánység társadalmi felemelkedésének és beilleszkedésének elősegítését. Ennek érdekében

teljes tevékenységrendszerünkben fokozott szerepet kap a másság elfogadására, megértésére, a megbecsülésére nevelés; a toleranciakészség kialakítása, fejlesztése; az önazonosság megőrzése és erősítése; a cigány kultúra értékeinek megismertetése, hagyományainak ápolása.

Legfontosabb feladataink:

- felzárkóztató-fejlesztő program keretében minden cigány gyermek számára biztosítani a tantervi követelmények megfelelő szintű teljesítését; a képességüknek megfelelő tudás, praktikus ismeretanyag elsajátítását
- a cigány népismeret tantárgy keretein belül - a cigányság történetének, hagyományainak, szokásainak megismertetésén keresztül az identitástudat kialakításával, fejlesztésével; cigány nyelv oktatási feltételeinek megteremtésével hozzájárulni a cigányság pozitív értékeinek elismertetéséhez, megbecsüléséhez
- szélesíteni tanulóink látókörét, megismertetni őket más kultúrák értékeivel, szokásaival, hagyományaival (választható szakköri foglalkozások)

Cigány kisebbségi iskolai nevelés és oktatás

Cél: a cigányság társadalmi felemelkedésének és beilleszkedésének elősegítése

Fő feladatok:

- a másság elfogadására, megértésére, megbecsülésére nevelés;
- a koncentrációkészség kialakítása, fejlesztése;
- az önazonosság megőrzése és erősítése;
- a cigány kultúra értékeinek megismertetése, hagyományainak megőrzése, ápolása

A tematika kidolgozásánál figyelembe vettük a tantárgyakat, amelyek a kerettantervben már tartalmazzák a cigány kultúra elemeit (pl.: hon- és népismeret, etika, tánc és dráma).

A roma kultúra megismertetését szolgáló tananyag főbb témakörei:

- „*A cigányság története*”
Kik a cigányok? Honnan jöttek? Hol élnek? Hányfélék? Nyelvük; A cigányság történelme; A „cigány” és „roma” (rom) elnevezések; Ki a cigány? Mi a cigány? Mik a cigányság jellemzői? Előítéletek, sztereotípiák; Értékek – hiányosságok; A cigányság helyzete napjainkban Magyarországon és a világban
- *Cigány irodalom, mesekincs*
cigány nyelvű, magyar nyelvű; gyűjtések, mesemondók, összehasonlítás a magyar népmesékkel; dramatizálás; költőkkel, írókkal való találkozás
- *Cigányzene*

autentikus (romungro, oláh, beás folklór) zene; roma könnyűzene, jazz, klasszikus zene, magyar nóta; híres cigányzenészekkel való találkozás; együttes, kórus létrehozása, táncsoport létrehozása

- *Hagyományok, szokások*

hiedelemvilág; ünnepekhez, időszakokhoz, eseményekhez vagy a mindennapokhoz kapcsolódó szokások; kutatómunka; a Néprajzi Múzeum állandó roma kiállításának megtekintése

- *Roma színház- és filmművészet*

filmklub; cigány témájú filmek; cigány származású rendezők, színészek filmjei; színházlátogatás; roma színészekkel, operatőrökkel, rendezőkkel való találkozás

- *Roma közélet*

politika, gazdaság, egészségügy, jog, tudomány; fórumok meghívott vendégekkel; intézménylátogatás (Roma Parlament, Napház, Romano Kher, Országos Cigány Önkormányzat, Roma Sajtóközpont, Rádió C stb.)

- *Roma képzőművészet*

cigány származású képzőművészek és alkotásaik megismertetése; kiállítás megtekintése (pl. a Roma Parlamentben); rajzok, festmények készítése; beás fafaragó művészet

- *Jellegzetesen cigány foglalkozások, eszközök*

vályogvetés, makett készítése, kosárfonás, fazekasság, teknővájók, stb.

- *Cigány konyha*

a cigány konyha kedvelt ételei, főzés, ételkóstoló

Záró projektként egy *Ki tud többet a cigányságról?* című vetélkedő tartható, amely érintheti az összes felsorolt területet. A csoportok heterogének lehetnek. A roma lakodalom-projekt feleleveníthet egy szokást úgy, hogy közben több területet is érint (zene, tánc, cigány konyha, öltözködés), és dramatizáló játékként is funkcionálhat. A havi projektek témaköreit korosztályonként, évfolyamonként csoportosítottuk.

Természetesen állandó jelleggel figyelni kell a pályázási lehetőségeket, a programok eszközigényeinek, dologi kiadásainak további fedezésére.

A cigány népismeretet külön tantárgyként oktadjuk, helyi tanterv alapján, évfolyamonként heti egy órában. Ugyanakkor a rajz- és énekórák számát fél-fél órával megnöveltük a cigány kultúra alaposabb megismerése céljából.

Mi indokolja iskolánkban a multikulturális nevelés fontosságát?

Az iskolánk általános iskolai osztályaiba járó tanulóknak több mint 90%-a cigány származásúnak vallja magát. Arra kell törekednünk, hogy a „kettős identitás” fejlődése helyes irányban történjen meg. A cigány gyermek ismerje meg hazánk kultúráját, valamint a cigányság kulturális értékeit is. E célból tanulóink nagy része részt vesz a cigány kisebbségi tantervi oktatásában, illetve a délutáni népismereti, hagyományőrző és kulturális foglalkozásokon.

A gimnáziumi osztályokban a tanulóink 10 %-a vallja magát cigánynak, számukra igény esetén biztosítjuk a cigány népismeret című tantárgy tanítását. A tárgy tanításához szükséges segédanyagok kidolgozása a tárgyat tanító pedagógusok feladata.

Tanulóink többsége a romungrók körébe tartozik, kevés az oláh cigány származású, és egyáltalán nincs beás cigány. Viszont tudjuk, hogyha roma kultúráról beszélünk, elsődlegesen éppen a tradicionális, autentikus oláh és beás kultúrát kell ismernünk. Ezt tanulóink romungro mivoltukból adódóan nem ismerik. Ezért alakult ki előítéletes gondolkodásmódjuk az oláh cigány kultúrával szemben. Ez utóbbi megismertetése a cigány népismereti órák és egyéb tevékenységi formák feladata.

Felzárkóztatási program

Elvárás, hogy tanítványaink használható tudást szerezzenek, amelynek alapját a kulcskompetenciák képezik (felzárkóztatásra és fejlesztés). Legfontosabb területek az anyanyelvi és a matematikai kompetenciák fejlesztése.

Tudjuk, hogy a munkaerőpiac technokrata tudású embereket igényel. Ez informatikai és idegen nyelvi ismeretek birtoklását jelenti. Ezért lehetőségünkhöz mérten – az általános iskolai tagozaton is – az angol nyelv tanításán túl fakultatív jelleggel biztosítani szeretnénk az uniós nyelvek oktatását is. A kerettantervi óraszámom túl plusz informatika órákon szándékozunk elmélyíttetni az ismereteket.

A különböző szabadidős tevékenységek során a magyarság kulturális értékeinek megismertetésére törekszünk. A roma családok szociális helyzete nem engedi meg a kulturális igények, szükségletek kielégítését, ezért a feladatot intézményünk koordinálja. A közművelődési tevékenység feladatrendszere módot ad a kulturális igények felkeltésére, szervezésére és lebonyolítására (mozi, színház, bábszínház, cirkusz, kiállítások, klubok, szakkörök)

A szocializációs különbségek és a kommunikációs „másságok” következtében olyan foglalkozásokat kell beiktatnunk, amelyek ezeket a különbségeket csökkentik.

A társadalmi beilleszkedési zavarok és a deviancia egyéb formái a roma gyerekek esetében (az ismert okok miatt) gyakrabban fordulnak elő. Számukra preventív és a gyakorlatban hasznosítható értékekkel bíró foglalkozásokat szervezünk.

Előfordul, hogy a szülők előítélettel viseltetnek az iskolával szemben. Az iskolánkról kialakult kép ezt erősíti. A szülők megnyerése nélkül pedagógiai munkánk nem lehet sikeres. Kiemelt feladataink között tartjuk számon a szülők bevonását az intézmény életébe. Célszerű a szülők „akadémiájának” megszervezése.

A program részei:

- A szülők rendszeres tájékoztatása az ösztöndíj lehetőségekről
- A roma kultúrák megismertetése különböző tevékenységi formákon keresztül.
- A testnevelés, a sport kultúrájának fejlesztése
- Összejövetelek, találkozások, fórumok szervezése roma értelmiségiekkel, fiataldiplomásokkal

A fentiek megvalósítása érdekében önkormányzati és országos céltámogatások rendszeres megpályázásával kívánjuk biztosítani hagyományörző programok szervezését, a kultúrtörténeti értékek, szokások kölcsönös megismertetését, a tolerancia fejlesztését, az identitástudat kialakítását, megerősítését.

Az eredményes megvalósítás érdekében leggyakrabban alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárásokat az alábbi táblázat foglalja össze.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> • Követelés • Gyakoroltatás. • Segítségadás. • Ellenőrzés. • Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulói közösség tevékenységeinek megszervezése. • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása. • Követelés. • Ellenőrzés. • Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> • Elbeszélés. • Tények és jelenségek bemutatása. • Műalkotások bemutatása. • A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. • A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> • Magyarázat, beszélgetés. • A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. • Vita

2.4. A szervezeti átalakulás megvalósítása, az ÁMK működése és programja

2.4.1. Jogszályi háttér

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselőtestülete a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 3. § (2.) bekezdése értelmében a rendelkezésre álló dokumentumok alapján az 1899. évben Budapest Székesfőváros által alapított Elemi Iskola (alapításkori név), Általános Iskola, valamint az 1912. évben Budapest Székesfőváros által alapított Elemi Fiú-Lányiskola, az 1945. évben Budapest Székesfőváros által alapított Székesfővárosi Községi Vörösmarty Mihály Dolgozók Gimnáziuma, illetve az 1960. évben Budapest VIII. kerületi Tanács VB által létesített Központi Politechnikai Műhely, későbbi nevén Központi Tanműhely átszervezésével létrejött Dugonics András Gimnázium intézmény összevonásával létrehozott Lakatos Menyhért Általános Iskola és Gimnázium intézmény számára 277/2009. (VI. 17.) számú határozatával kiadott Alapító Okiratát felülvizsgálta, és a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 33. § (5.) bekezdésének megfelelően és az 1997. évi CXL. törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális tevékenységekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló passzusok szerint egységes szerkezetbe foglalt, módosított Alapító Okiratot adott ki.

Az intézmény új neve Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ, melynek tevékenységét kiegészítette kulturális – közművelődési tevékenységgel is, mely a gazdálkodásban külön szakfeladatként jelenik meg. A szakfeladatok végrehajtásához a fenntartó 2009-ben nem biztosít külön költségeket, azt az éves költségvetési és létszámkeretből kell megvalósítani.

Az Államháztartási törvény és annak végrehajtásáról szóló, többször módosított 217/1998. számú Kormányrendelet alapján az Alapító Okiratban meghatározott tevékenységeket az intézmény a Szervezeti és Működési Szabályzatában részletezi.

2.4.2. Az ÁMK működése, programja

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ egy általános iskolát, egy gimnáziumot, annak nappali és esti tagozatát, valamint kulturális, közművelődési intézményegységet magába foglaló, integráló intézmény.

Hatóköre kiterjed Józsefváros, ezen belül a Magdolna-negyed kulturális intézményeire (például: Kesztyűgyár Közösségi Ház, Rádió C) és a kerület nevelési-oktatási intézményeire.

Az igazgatótanács megalakításáig a következő közművelődési program alapján működik a közművelődés.

Programtervezet

I. TANULÁST KÖZVETLENÜL SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK – KIHELYEZETT TEMATIKUS FOGLALKOZÁSOK

Cél: a tanórákon tanult ismeretek bővítése, gyakorlatban történő alkalmazása, kulcskompetenciák fejlesztése

Megvalósítási időpont: 2009. október – november hónap

1. Állatkerti program

A program rövid leírása: A fenntarthatóságra nevelés pedagógiai tartalmának egyik központi eleme az integrált rendszerszemlélet.

Természetesen az állatkert-pedagógia csak akkor lehet eredményes, ha a helyszínen folyó tanulói tevékenység szervesen integrálódik az iskolai természettudományi, környezeti nevelésbe, valamint beépül, az iskolában már megszerzett természetismeret, a biológia és földrajz órán tanultakba, illetve szerves egységben kiegészíti azokat.

Modern korunk állatkertjeiben egy adott állatcsoport képviselőin keresztül testközelből ismerhetik meg a tanulók a fajokat, az új típusú tartási technikákon keresztül szembesülhetnek az állatok természetes viselkedésével. A környezetgazdagítással (természetes kifutók, kövek, fák, növényzet), a látványtetéssel, az „állatok akcióban” elnevezésű állatbemutatókkal (keresés, mászás, kúszás, ugrás, úszás) nyújtott élmény és tapasztalás az alapja az állatkert-pedagógiai tevékenységnek. A témaasztalnál minden állat megérinthető, minden demonstrációs tárgy (csontok, tollak, tojások) megfogható, illetve beszélgetni lehet az állatgondozókkal és az állatkert-pedagógusokkal bármilyen kapcsolódó témáról.

A kihelyezett faj- és információs táblarendszer földrajzilag is segít eligazodni a fajok eredeti élettereit illetően.

2. Planetárium előadások

2009. október

A program rövid leírása: „A kb. egy órás előadások a tudományos ismereteket egy-egy keretjátékban, zenei aláfestéssel és számtalan gyönyörű diakép vetítésével, videofilm részletekkel tálalják a látogató elé.” Az iskolai műsorok a különböző iskolatípusok mindenkor tanterveinek megfelelően készülnek, a különböző korosztályok számára, ugyanis a földrajz és a fizika tantárgyak csillagászatot érintő fejezetei ott sokkal nagyobb hatásfokkal oktathatók, mint a tantermi körülmények között.

a) **Égiekkel játszó földi lelemény:** (1-10. évfolyam) A különféle népek más és más csillagképeket véltek felfedezni az égbolton. Más-más mesék, mondák hőseivel: állatokkal, mosolyt fakasztó, vagy éppen szívszorogató történetek szereplőivel népesítették be a csillagos eget. Ezeket a meséket - köztük sok magyar vonatkozású - szedtük csokorba e lírai hangvételű műsorban.

b) **Az égbolt csodái:** (4-12. évfolyam) A városi ember talán soha nem találkozik a zavaró fényektől mentes, csillagokkal ékes égbolt látványával. E lírai hangvételű előadásunkban a szabad szemmel, vagy kisebb távcsővel megfigyelhető színes égi csodákkal ismerkedhet meg a látogató.

3. Uránia Csillagvizsgáló

Helyszín: Uránia Csillagvizsgáló

Cél: A természettudományos világgép fejlesztése elsősorban a 11. és 12 évfolyamos tanulók számára. Zombori Ottó csillagász, az Uránia Csillagvizsgáló hajdani igazgatója mutatja be a csillagászat történetét interaktív módon. A csillagvizsgáló tudománytörténeti szempontból kiemelkedő jelentőségű teleszkópjának bemutatása.

4. Múzeumi foglalkozások

Cél: A sorozat 5 alsós csoport számára készült. Minden múzeumlátogatást megelőz egy felkészítő foglalkozás az iskolában. Ezután jön az osztály a Múzeumba. Itt egy-két fő részből álló foglalkozáson vesznek részt a gyerekek. Az egyik egy interaktív galerialátogatás, a másik rész a kreatív alkotás a műhelyben. Minden foglalkozást lezár egy, az iskolában elvégzendő feladat.

A programok helyszínei különbözőek: Szépművészeti Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria, Néprajzi Múzeum

A program rövid leírása:

1. Helyszín: Szépművészeti Múzeum

Milyenek a sárkányok? Le kell-e győzni őket?

Felkészülés: Sárkány gyűjtemény eddigi olvasmányok alapján

Múzeumfoglalkozás: Sárkányábrázolások, és hozzájuk hasonló lények és történeteik
Papírsárkány készítés

Lezárás: Sárkányvetélkedő

2. Helyszín: Mezőgazdasági Múzeum

Lovak, kentaurok, Unikornis, Pegazus

Felkészülés: A ló felépítése, tulajdonságai, hasznosítása

Múzeumfoglalkozás: Barangolás a gyűjteményben

Állat kollázsok készítése

Lezárás: Történet, meseírás egy csodás lóról

3. Helyszín: Szépművészeti Múzeum

Milyenek a gonoszok? Csúnyák?

Felkészülés: Gonosz meseszereplők gyűjtése, tulajdonságaik összegzése

Múzeumfoglalkozás: Bész, az egyiptomi családvédő isten, Gorgó, Sátán ábrázolások
Gonosz és Jó, ellentétes ábrázolás

Lezárás: Ellentétes szavak, formák, színek gyűjtése

4. Helyszín: Néprajzi Múzeum

Álarcosok, maskarások

Felkészülés: Képzeld el, rajzold le, milyen volt az első színház!

Múzeumfoglalkozás: Maskarások, komédiások

Maszkkészítés

Lezárás: Dramatikus jelenetek kiscsoportban a maszkok felhasználásával

5. Helyszín: Szépművészeti Múzeum

Milyen a lélek és hány van belőle?

Felkészülés: A láthatatlan részünk lerajzolása

Múzeumfoglalkozás: Lélekábrázolások. Ábrázolható-e a láthatatlan?

Lélek szobor készítése

Lezárás: Kutatómunka a keleti kultúrák, milyenek ábrázolják a lelket?

Szimbólumok

Foglalkozások felső tagozatosoknak

A sorozat 4 csoportnak szól. Minden múzeumlátogatást megelőz egy felkészítő foglalkozás az iskolában. Ezután jön az osztály a Múzeumba. Itt egy két fő részből álló

foglalkozáson vesznek részt a gyerekek. Az egyik egy interaktív galerialátogatás, a másik rész a kreatív alkotás a műhelyben.

Minden foglalkozást lezár egy, az iskolában elvégzendő feladat.

1. csoport:

helyszín: SZMM

Hogyan lett a világ? Hogyan lettek az emberek? Teremtéstörténetek a Szépművészeti Múzeum műtárgyain

Felkészülés: Kígyó fajták tanulmányozása. Kutatómunka.

Múzeumfoglalkozás: A Régi Képtár képei, Ádám és Éva. Közös képelemzés. A kígyó, mint szimbólum. A képi ábrázolás összevetése a bibliai szöveggel. Miért kígyó a gonosz szimbóluma? Kígyó az egyiptomi kultúrában.

Teremtéstörténetek dramatizálása.

Lezárás: Kígyó a keleti kultúrákban. Kutatómunka.

2. csoport:

helyszín: SZMM

Az ókori Egyiptom titkai. Istenek, állatok. Mik azok az amulettek, és mire használták őket?

Felkészülés: Kutatás ismerősök, barátok között: Kinek van „segítő tárgya”? Milyen?

Múzeumfoglalkozás: Egyiptomi hitvilág. Állati és isteni összefonódása. Csodás segítséget nyújtó, védelmező tárgyak szimbolikája.

Védelmező tárgy alkotása.

Lezárás: Kutatómunka: krokodil, sakál, víziló, sólyom jellemzői, tulajdonságai.

3. csoport:

helyszín: SZMM

Az ókori görög szimbólumok

Felkészülés: Minotaurusz történetének elolvasása.

Múzeumfoglalkozás: Geometrikus díszítések. Labirintus. Istenek és attribútumaik. Keverék lények.

Keverék lények alkotása montázssal.

Lezárás: Irodalmi történetek keresése labirintusokról.

4. csoport:

helyszín: MNG

A színek titkos világa

Felkészülés: Milyen díszítések vannak a templomokban? Mitől fényes egy szín?

Múzeumfoglalkozás: Fények. Színek. Kontrasztok. Miből készültek/nek a festékek? Festmény Csontváry után.

Lezárás: Történet elmesélése képekkel, képregény készítés.

5. Éjszaka az esőerdőben

2009. október

Helyszín: Vajdahunyad vár

A program rövid leírása:

A National Geographic Kids kiállítását az esőerdők éjszakai életét figyelhetik meg a látogatók a program keretében. Különleges környezetben, rengeteg kérdésre kapnak választ, színes képeken és élethű szobrokon tanulmányozhatják a kevésbé ismert rejtett életmódú állatokat, Emellett válogatást láthatnak az esőerdő rejtélyeiről és növényvilágáról.

Várható pedagógiai eredmények: a tanulók a megtapasztalt élményeken keresztül jobban megismerhetik ezt a tőlük távoli különleges világot. Gazdagodnak olyan élményekkel, amelyeket a hétköznapi életben is hasznosítani tudnak.

6. Pályaorientáció

Helyszín: Az iskola

A program rövid leírása: Általános bevezetés a továbbtanulás kockázatairól, lehetőségeiről, a személyiség, illetve a választott hivatás kompatibilitásáról. A meghívott előadók, különféle főiskolák más-más szakirányait mutatják be. A felsőoktatási intézmények kiválasztása előzetes igényfelmérés alapján történik.

7. Belügyi rendészeti ismeretek

Helyszín: az iskola

Cél: Azoknak az esti tagozatos tanulóknak, akik a rendőri hivatás iránt érdeklődnek, e tanfolyam elvégzését segíti.

A program rövid leírása: A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ és a Budapesti Rendőr Főkapitánysággal létrehozott együttműködés keretében „belügyi ismeretek és önvédelmi tárgyakkól” kapnak a tanulók képzést. A tanfolyamot sikeresen elvégzők eredményét beszámítják a Rendészeti Szakközépiskolában a felvételi pontszámoknál. A tanfolyam elvégzése megkönnyíti a bejutás lehetőségét olyan „külsős” rendőr tiszthelyettesek számára, akik a Rendőrtiszti Főiskolára készülnek.

8. Érettségi előkészítő

Cél: Hátrányos helyzetű diákok felkészítése az érettségi vizsgákra

A program rövid leírása:

Alapvető tézisek:

- Elsődleges cél a középszintű érettségi vizsga sikeres és eredményes abszolválása.
- A felkészítés természetesen kiterjed az érettségi írásbeli és a szóbeli részére egyaránt.
- Távlati cél lehet a tehetséges és fogékony diákok tehetséggondozása, felkészítésük az emelt szintű érettségire vagy a hozzásegíteni őket a továbbtanuláshoz.
- Éppen azért a felkészítés tárgyai a kötelező érettségi tárgyak, azaz a következők: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika.
- Mindenképpen szükség lenne egy szabadon választott nyelv oktatására is. (angol, német)
- Igény esetén egy könnyebben abszolválható újabb érettségi tárgy is szóba jöhet: földrajz, mozgóképkultúra és médiaismeret.
- A fenti elképzelések miatt célszerű lenne és szakmailag indokolt már 11. osztályban elkezdni a felkészítést.
- A speciális jelleg következtében az ideális időkeret: heti egy alkalommal 2x45 perces foglalkozás.
- A felkészítés októberben indulna és májusig tarthat, azaz havonta 4 alkalom (8 óra), összesen hozzávetőleg 60 óra.
- (Hivatalos tanítási szünetekben elmarad az óra.)
- A felkészítés specialitása megköveteli, hogy csoportok létszáma maximum 10-15 fő legyen, ha több a jelentkező, értelemszerűen több csoport indul egy tárgyból.

- A tanfolyam során a számonkérés folyamatos, óráról órára készülni kell, mindig van írásbeli házi feladat.
- A tanév során legalább két komolyabb írásbeli számonkérés is kötelező.
- A tanár folyamatosan adminisztrálja az órán történeteket, értékeli a közös munkát.

9. Interaktív felvételi verseny az iskola honlapján

Helyszín: az iskola honlapja, illetve az iskola

Cél: Az internet kínálta lehetőségek kiaknázása az intézmény minél szélesebb körben történő megismertetése a potenciális diákok számára.

A program rövid leírása: Matematika, magyar, komplex természettudományi, humán műveltségi vetélkedő indítása az iskola honlapján. A feladatok az interneten keresztül tölthetők le és oldhatók meg. A feladatokat az iskola tanárai készítik el, és értékelik. Az eredmények folyamatosan nyomon követhetők a honlapon. A verseny döntőjére az iskolánkban kerül sor 2010 márciusában. A legjobb eredményt elért tanulók automatikus felvételt nyernek intézményünkbe a 2010/2011-es tanévre.

II. HON- ÉS NÉPISMERET PROJEKTEK – FEDEZZÜK FEL MAGYARORSZÁGOT

Cél: a tanórákon tanultak gyakorlati megtapasztalása, ismeretek bővítése, általános földrajzi, néprajzi, kultúrtörténeti nevezetességek megismerése

1. Dunakanyar projekt (2009. október 2.)

Helyszín: Budapest – Szentendre

A program rövid leírása:

- a projekt elkészítése a tanórákon (környezetismeret, irodalom, természetismeret, történelem, biológia, földrajz, művészetismeret)
- csoportos felkészülés: előzetes feladatok, tematikus könyvtári foglalkozások
- kirándulás hajóval Szentendrére
- skanzen-látogatás: Célja, hogy a diákok megismerjék a magyar nyelvterület népi építészetét, lakáskultúráját, gazdálkodását és életmódját eredeti, áttelepített épületekkel, hiteles tárgyakkal, régi településformák keretében, a 18. század közepétől a 20. század első feléig tartó időszakban. Az élő kiállítás megtekintésével pedig, hogy ne csak a hagyományos paraszti kultúra értékeit ismerjék meg, hanem a hagyományos tudás ma is használható elemeit és a közösségi kultúra értékeit.
- városnézés Szentendrén
- múzeumlátogatás.

2. Média-program - rádió

A program rövid leírása: a program keretében újraindítható lesz az iskolarádió, melyet szakkörrendszerben tartják életben az érdeklődő diákok. Az iskolarádió, ahogy az iskolai újság is az információ-közvetítésen felül eszköze lehet a tanulók saját maguk által, saját magukról alkotott pozitív és negatív vélemények közkinccsé tételének. Az újságíró klubban a gyakorlatban tanulhatják meg az újság készítést, és jelentethetik meg havi, esetleg kétheti rendszerességgel az iskolai újságot. A program a Rádió C együttműködésével jön létre.

III. MŰVÉSZETI NEVELÉST, OKTATÁST SEGÍTŐ PROGRAMOK

1. Színjátszás

a) Képzelt riport..... (drog prevenciós előadás az azonos című musical zenéjének és szövegének felhasználásával)

Helyszín: iskolánk

b) Szegény Dzsoni és Árnika – mesejáték Lázár Ervin meséjéből (december 17.)

Helyszín: iskolánk

c) Színházi nevelési programok

Helyszín: Marczibányi Téri Művelődési Központ

A Marczibányi Téri Művelődési Központ színházi nevelési programokat kínál iskolai osztályok számára, hétköznap délelőttönként 3 órás (kb. 180 perc) időtartamban a Kerekasztal Színházi Nevelési Központ és a KÁVA Kulturális Műhely közreműködésével.

Cél: a néző-résztvevő belehelyezkedjen a felkínált helyzetbe és meghatározza ahhoz fűződő viszonyát! A módszer ily módon nagyban hozzájárul a társadalmi felelősség minél szélesebb körű tudatosulásához. A műfaj alaptézise, hogy a gyerekek önálló tapasztalatokkal és véleménnyel rendelkező autonóm személyiségek, akiknek lehetőséget kell teremteni, hogy biztonságos környezetben tegyék próbára és alakítsák értékrendjüket, hogy egészséges, szociálisan gondolkodó tagjai lehessenek társadalmunknak.

A 2009/10-es évad színházi nevelési programjai életkori ajánlással:

Fogságban 1-2. osztály (7-8 évesek) számára

Fivérek 3-4. osztály (9-12 évesek) számára

Hinta 5-6-7. osztály (11-13 évesek) számára

Bábok 8. és I. osztály (14-15 évesek) számára

Szent Család középiskola I-II. osztály (15-16 évesek) számára

Tizenegy trikó középiskolásoknak

Drámaórák a színházi nevelésben

Játszótér (12-13 éveseknek)

Tengerpart (14-16 éveseknek)

A program rövid leírása: A színházi nevelés – theatre in education – egyedülálló művészetpedagógiai módszer. Ez a színházművészet és a reformpedagógia legjavát ötvöző műfaj olyan életre szóló élményben részesíti a fiatalokat, amely az őket körülvevő világ megértésére és az ahhoz való viszonyuk kialakítására sarkallja őket. Egy színházi nevelési program kísérletező, formabontó színházat kínál nézőinek - gyakran kortárs drámairodalmat használva -, hiszen az erőteljes színházi élmény jelenti az alapját a közös gondolkodásnak.

A színházi nevelési program tehát magas művészi színvonalon kidolgozott színházi előadástól és a nézők – általános vagy középiskolai diákcsoport – aktív részvételére épülő feldolgozó részből áll. A foglalkozásokban a - színészként és drámapedagógusként egyaránt képzett - színész-drámatanárok mindig egy osztálynyi csoporttal dolgoznak, hogy minden egyes vélemény, ötlet, személyes megjegyzés meghallgatásra találjon.

A színházi nevelési foglalkozásokon minden esetben erkölcsi-morális, életkori, társadalmi és mikroközösségi problémákat járunk körül a hozzánk látogató gyerekekkel, fiatalokkal közösen.

A gyerekek, fiatalok tanítása és nevelése nem fejeződik be az iskolában, sőt izgalmasabb folyamatok indulhatnak onnan kilépve. A színházba jutás rendkívüli szociális és kollektív élményt jelent. A színházi nevelési programok ereje - a művészi élményen túl - abban rejlik, hogy sajátos eszközeik révén hatékonyan kapcsolódnak be az oktatási- és nevelési folyamatokba.

2. Tánctanulás

A program időpontja: hétfőn 15 órától 17 óráig

A program rövid leírása:

Tanulható táncok: angolkeringő, bécsi keringő, foxtrott

Latin amerikai táncok: cha-cha-cha, samba, rumba, rock & roll/jive

Divattáncok: mambo, salsa, merenge, bachata, medison, line dance

Körtáncok/gyermektáncok: skót tánc, counry

A fentebb említett táncok java részt páros táncok, de vannak közülük olyanok is, amit egyénileg vagy formációban is lehet táncolni.

A gyermekek megismerkedhetnek a táncok jellegzetességeivel, alaplépéseivel, karakterükkel. A táncok által fejleszthetik ritmusérzéküket, koncentrációs képességüket, továbbá állóképességüket, az egymáshoz való viszonyulásukat (nő-férfi kapcsolata). Megismerkedhetnek alapvető illemtani szabályokkal is, melyek a későbbi életük során igen hasznosak lehetnek.

3. Filmklub

Cél: a Filmklub programját a hagyományos filmes műveltség és kultúra jegyében válogattuk össze, az ugyanis a szomorú tapasztalat, hogy a vizualitás és a virtuális világ ugyan dominánsan jelen van a fiatalok életében, ám szinte semmi muníciójuk nincs ezek befogadásával és értelmezésével kapcsolatban. Égető szükség van tehát az értő befogadás tanítására és követhető minták bemutatására.

A program rövid leírása:

Éppen ezért választottam tematikaként a fiatalokhoz térben és időben is közel álló kortárs magyar filmművészet izgalmas alkotásait. Főként olyan filmeket válogattam az elmúlt néhány esztendő filmterméséből, amelyek megjelenésünk után is méltán tarthatnak érdeklődésre számot, sőt, közülük néhány mű talán a klasszikus filmes műveltség részévé is válik majd. A filmek kiválasztásakor az a szándék is vezérelt, hogy egyfajta fórumként, párbeszédnek is helyet és teret biztosíthassunk. Ezért minden vetítést értő és részben értelmező, gondolkodtatásra készítő beszélgetés követ majd. A vetítésekre kéthetente kerülhet sor.

Ízelítő a tervezett programból: Ragályi Elemér: Nincs kegyelem, Sas Tamás: Rossz fiúk, Enyedi Ildikó: Simon mágus, Török Ferenc: Moszkva tér stb.

4. Kézműves foglalkozások

A tervezet a magyar népművészeti hagyományokra alapozva és az ökomenikus ünnepeket figyelembe véve készült.

A foglalkozások ideje: szerda 13.30-tól 15.30-ig

DRÓTÉKSZER KÉSZÍTÉSE

A népvándorláskori formakincs alkalmazásával, jellemzően 1.5 mm vastagságú rézhuzalból készült csigamotívumok, spirális ornamentikák, melyeket hidegkovácsolással lehet lapítani.

Így viszonylag egyszerű technikával ékszerek végtelen sorát lehet alkotni. (gyűrűk, karkötők, karperecek, nyakékek, fülbevalók)

Feladatprofil

Bővíti a művészeti, történelmi, néprajzi ismereteket.

Szakmai kompetenciák

- egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése
- vonalritmus jelentőségének felismerése

Személyes kompetenciák:

- fejlődőképesség
- kez ügyesség
- önállóság

Módszerkompetenciák

- kreativitás
- ötletgazdaság
- tervezési készség

Anyagigény

Különböző átmérőjű rézhuzalok

Eszközigény

Fogók, kalapácsok, üllő, karkötővas, gyűrűvas, satu

GYÖNGYÉKSZEREK KÉSZÍTÉSE

Lágy, vörös, vagy sárgaréz dróra felfűzött, gyöngyökből készült ékszerek végtelen sora.

Lehetnek gyűrűk, karkötők, nyakékek, fülbevalók különböző variációja.

Feladatprofil

- kompozíciós készség fejlesztése
- népművészeti ismeretek bővítése

Szakmai kompetenciák

- gömbformák kapcsolatainak megismerése
- gömbformák térbeli elhelyezkedése, alá-fölérendeltségi viszonyuk
- színdinamika alkalmazási módjainak, lehetőségeinek használata
- foltritmus jelentőségének hangsúlyozása

Személyes kompetenciák

- önállóság
- látás
- kez ügyesség
- türelem
- önfejlesztés

Módszerkompetenciák

- figyelem, összpontosítás
- tervezési készség
- új ötletek, megoldások kipróbálása

Anyagigény

- rézhuzal
- különböző színű és méretű üvegyöngy.

Eszközigény

- Fogók
- Kalapácsok
- Üllő
- satu

GERTYAÖNTÉS - mártogatással, hízalással

Hagyományos népi módszer. A súllyal ellátott kanócot rövid időközönként forró sztearinba mártjuk.

Minden mártásnál hízik a gyertya. Megfelelő vastagság elérése után a még lágy viasz alakítható, lapítható, csavarható.

Így különböző térformák kialakítására ad lehetőséget.

A kész gyertyák díszíthetők élő, ill. száraz növényekből komponált ornamentikákkal.

Feladatprofil

- néprajzi ismeretek
- ökumenikus ismeretek (adventi időszak)

Szakmai kompetenciák

- egyszerű és bonyolultabb térbeli formák megjelenítése, kapcsolataik törvényszerűsége
- tömegritmus, vonalritmus
- színdinamika a felhasznált növények figyelembevételével

Személyes kompetenciák

- kez ügyesség
- önállóság
- önfejlesztés
- térlátás
- színdinamika

Módszerkompetenciák

- figyelem
- kreatív készség
- ötletgazdagság

Anyagigény

- Sztearin,
- gyertyakanóc,
- különféle növények a díszítéshez

Eszközigény

- melegítési lehetőség

Feladatprofil

- néprajzi, népszokási ismeretek
- ökumenikus egyházi ismeretek
- rajzkészség fejlesztése

Szakmai kompetenciák

- kompozíciós készség
- vonalritmus
- foltritmus
- önkifejezés

5. Hangszeres zenei képzés

A program rövid leírása: A zenetanulás iránt érdeklődő általános iskolai tanulók képzése. Általános képzési irány a folklór, fakultációként választható a klasszikus, valamint a jazz zene. A képzés a Talentum Művészeti Iskolával kötött együttműködési megállapodás keretében valósul meg.

6. Adventi készülődés

A program rövid leírása: A Néprajzi Múzeumban a múzeum pedagógusainak segítségével a tanulók megismerkednek a hagyományos adventi ünnepkör népszokásaival. Saját maguk készíthetnek adventi díszeket, kopogatókat, gyertyatartókat.

7. Adventi vásár, bolhapiac (december közepe)

Az egész iskolát érintő program.

8. Karácsonyi ünnepség a szülők részvételével (december 18.)

Minden osztály bemutatkozik egy rövid műsorszámmal, a szülők megtekinthetik gyermekeiket.

9. Elektronikus képi ábrázolás

A program rövid leírása: A program megvalósítása a Kisebbségi és Emberi Jogi Alapítvánnyal közösen történik. A foglalkozások alatt a diákok ízelítőt kapnak a televíziós műsor gyártási folyamatából. Kipróbálhatják az eszközöket, a stúdiót.

IV. SPORT, TESTEDZÉS

1. Kung-fu klub

A foglalkozások ideje: szerda 17 órától 19 óráig

A program rövid leírása: A heti rendszerességgel megtartott sportköri foglalkozásokon a diákok önvédelmi alapgyakorlatokat sajátítanak el. A kung-fu lehetővé teszi a test és a szellem együttes karbantartását. A program természetéből adódóan kiválóan alkalmas a magatartás-zavarok kezelésére, az önfegyelem megerősítésére, a fölös energiák kordában tartására, valamint levezetésére. A program része a meditáció, a szellemi megtisztulás, a lelki egyensúly megtalálása.

2. Challengeland Kalandpálya

A program rövid leírása: fedezhetjük az erdei **drótköteles akadálypályánk** kalandos világát. Ez egy olyan szórakoztató, ügyességi- és több nehézségi fokozatú létesítmény, amelyet **fákra és fák közé** telepítettek, amelyen a felhasználó (vendég) **önállóan** halad végig. A felhasználók (akár gyermek, akár felnőtt) különféle technikai eszközöknek (beülők, hevederek, karabinerek), és a **szakképzett személyzetnek** köszönhetően **folyamatosan biztonságban** vannak. **Challengeland Kalandpályán** 3 hektáron, közel 200 egyéni és csoportos akadály meghódítása a cél, amely lehetőséget nyújt **ügyességi és erőnléti feladatok** kipróbálására különböző nehézségi szinteken, különböző magasságokon a kezdőtől a haladóig.

V. Egyéb

1. Internet használata (felnőtt tanfolyam)

A program rövid leírása:

Témakörök:

- Hálózati alapismeretek
- Az Internet története, kialakulása
- Csatlakozási lehetőségek
- Az Internet alkalmazási lehetőségei
 - World Wide Web (böngészés és keresés)
 - böngészés az interneten
 - grafikus böngészés
 - keresés az Interneten, Internetes keresők
 - az elektronikus levelezés

- levelező programok használata
- egyéb alkalmazások
- Az Internet biztonságos felhasználása: vírusok, tűzfalak

1-2. óra	Hálózati alapismeretek, szerver fogalma, szerepe. Munkaállomások. Hálózatok kiterjedtsége (LAN, MAN, WAN).
3-4. óra	Az Internet kialakulása, története.
5-6. óra	Internet csatlakozási lehetőségek. (modem, ADSL, Wireless, mobil internet)
7-8. óra	Az Internet szolgáltatásai. Böngészés a weben. Internet cím.
9-10. óra	Böngésző programok használata. Internet Explorer.
11-12. óra	Böngésző programok használata. Mozilla Firefox.
13-14. óra	Web-oldal, cím, link, szörfözés.
15-16. óra	Keresés az Interneten. Tematikus és kulcsszavas keresés. Internetes keresők használata.
17-18. óra	Különböző oldalak keresése: TV, színház, mozi, munka, utazás, napilapok, folyóiratok, időjárás, hobby, sütés, főzés, horgászás, sport, stb... Vásárlás (könyv, autó, műszaki cikkek).
19-20. óra	Az elektronikus levelezés. E-mail cím felépítése. E-mail címek készítése.
21-22. óra	Levelező programok (freemail, indamail, gmail, hotmail ...). Levelező programok bemutatása.
23-24. óra	E-mail küldése, fogadása.
25-26. óra	Állományok csatolása. Mellékletek küldése.
27-28. óra	Outlook, Outlook Express programok bemutatása.
29-30. óra	Az Internet biztonságos felhasználása: vírusok, tűzfalak Vírusirtó programok, kémprogram-eltávolítók.

2. Könyvtári napok

Mindenki számára nyitott rendezvény, amely december közepén kerül megtartásra. A résztvevők karácsonyi témájú verseket, meséket, regényeket ismerhetnek meg.

2.4.3. A szakfeladatok ellátása

- Közoktatási intézményekben végzett kiegészítő tevékenység alatt azt értjük, hogy a „kiegészítő tevékenység: az alaptevékenységével megegyező, az alaptevékenység ellátására létrehozott kapacitás kihasználását célzó, a költségvetésében az alaptevékenységre meghatározott mértéken felül, támogatáson kívüli forrásból, más jogi személy vagy természetes személy számára nem kötelezően és nem haszonszerzés céljából végzett tevékenység” azaz, külön díjért végzett szakköri tevékenység, terembérletben végzett, oktatást kiegészítő tevékenységek.
- Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás, vizsgáztatás. Minden olyan felnőttképzés, tanfolyam, ami nem ad szakmát (OKJ), de az iskola szaktantermeiben végezhető (kézműves tanfolyam, nyelvi, számítógépes képzés (nem ECDL), életesélyt növelő képzések (főzőtanfolyam, háztartásvezetés, stb.). Kapcsolatfelvétel a Fővárosi Munkaügyi Központtal. Iskolánk folyamatosan készíti IMIP rendszerét, célunk, hogy akkreditált

felnőttoktatási tevékenységet megvalósító intézmény lehessünk. Ez ÁFA mentességgel és adóleírásra jogosító engedéllyel is együtt jár.

- A nyitott iskola és közművelődési intézményi tevékenységünk kiterjed a kerület lakosaira, sőt szándékunkban áll olyan tanfolyamok, klubok beindítása, amely lehetővé tenné a civil szervezetek befogadását, a kerületi lakosok közösséggé fejlesztését (pl. kismamaklub, Budapesti séták).
- Sport, szabadidős képzés, sport-tanfolyamok, tánctanfolyamok indítása, rekreációs tevékenységek. A RÉV-8-cal együttműködve szeretnénk kialakítani egy esztétikus sportudvart, ahol sport- és szabadidős rendezvényeket tarthatunk.
- Kapcsolatot építünk a kerületben élő, illetve fővárosi alkotóművészekkel és előadóművészekkel, alkotásaikból kiállításokat rendezünk, saját tanítványaink, szakköröseink munkáiból házi kiállításokat szervezünk a folyosógalérián (ennek kialakítása folyamatban van), illetve szeretnénk kialakítani egy többfunkciós dísztermet, amely alkalmas kamaraszínházi előadások tartására, valamint hagyományos ünnepeink, rendezvényeink színhelyét is szolgálhat.
- Az alkotóművészet megszerettetésének eszköze, hogy saját erőforrásaink mozgósításával olyan művészeti körök tevékenysége indulhasson el, amelyben diákjaink tehetsége is fejlődhet, de részt vehetnek a kerület lakosai is ezeknek a műhelyeknek a működésében. (pl. a rajzszakkör, zománc, fazékas, ötvös, gyöngyfűzés, szobrász, stb.) Helyet szeretnénk biztosítani a kerületi rajzverseny megrendezésének is.
- Kiegészítőben vannak kapcsolataink a főváros múzeumaival (pl. Iparművészeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum), ahol múzeumpedagógusok bevonásával múzeumi órákon vehetnek részt tanulóink, és megismerkedhetnek nemzeti kincseinkkel.
- Ha kialakulnak azok a terek, amelyek alkalmasak sportegyesületi tevékenység befogadására, akkor helyet adunk a sporttánc csoportok (pl. akrobatikus rock & roll, versenytánc, hip-hop csoportok) működéséhez. Az egyéb sporttevékenységbe mindenféle mozgás beletartozhat.
- Dísztermünk létrehozásával helyet adhatunk szalagavatóknak, bálóknak, szórakoztató rendezvényeknek.

Középtávú tervek

Az épület esztétikai megjelenésének javítása érdekében fokozottan ügyelünk a tisztaságra, az intézmény arculatának kialakítására, esztétikus és egységes szemléletű dekoráció megvalósításával. A tantermeket egy-egy Józsefvároshoz köthető híres emberről nevezzük el, akit a gyerekek választanak ki életkori sajátosságuknak megfelelően (pl. Molnár

Ferenc terem, Dankó Pista terem, Karinthy Frigyes terem), és a névadó jegyében dekorálják területet.

Az iskola mint közművelődési színtér is működhet a Kulturális törvény (1997. évi CXL Törvény) szerint. Intézményünk 17.000 kötetnyi könyvtári anyaggal rendelkezik, a könyvtár megjelenése esztétikus, férőhelyet tud nyújtani könyvtári óráknak, foglalkozásoknak, versenyeknek, kluboknak.

Közösségi terek kialakítására törekszünk a büfé és a klubszoba kialakításával. Közösségi terek lehetnek a jövőben a szaktantermek, a műhely, a könyvtár és olvasóterme, a tornaterem, a konditerem, az udvar, a később elkészülő sportudvar, a klubterem, a tankonyha.

A közművelődési tevékenység az európai uniós jogharmonizáció következtében, fogalmában és tartalmában eltolódott az iskolán kívüli oktatás-művelődés, a felnőttképzés és a közösségfejlesztés irányába.

A megteremtődő közösségeknek ismeretterjesztő és művészetközvetítő funkciókat is szánunk. Külső helyszín is lehet közművelődési színtér, tehát a gyermekeknek és felnőtteknek szervezett szabadidős táborok is a közművelődési tevékenységekhez tartoznak, amennyiben az nem szorosan a tananyaghoz kötődő iskolarendszerű, ennek ellenére lehet a tábor tematikus.

Ebben az évben, a felhasználható források (RÉV-8 pályázati nyereség) is ezekre a tevékenységekre hívhatók le, amely szeptembertől decemberig (az új költségvetési év kezdetéig) megteremtheti a kulturális-közművelődési tevékenységek alapjait, bevezethetik, elfogadtathatják azokat.

A beinduló tevékenységekre a célközönség a kerület lakossága, tehát fontos, hogy az iskola tanulóin túl, mások is részeseülhessenek a rendezvények, tevékenységek kínálatából. A művelődési tevékenység célközönsége mindenképpen a tanulókon alapul, de bevonhatók rajtuk keresztül a szülők és a környékbeli lakosok is.

Az Önkormányzat döntése alapján az új szakfeladatot a meglévő szervezeti keretből, esetleges átcsoportosítással kell megoldani.

Intézményünkben az átalakulást követően 2009 decemberében megalakul az Igazgatótanács.

2.4.4. Az ÁMK igazgatótanácsának működése

1. Intézményünk részben önálló gazdálkodású, önkormányzati fenntartású Általános Művelődési Központ. Intézményegységeink:

- **Általános Iskola Intézményegység**
- **Nappali tagozatos Gimnázium**
- **Esti Gimnázium**
- **Művelődési Központ**

A közös igazgatású közoktatási intézmény vezetését, az intézményegységek munkájának összehangolását intézményegységek képviselőiből álló igazgatótanács segíti. A jogszabályban meghatározottak szerint –a tanács részt vesz a munkáltatói jogkör gyakorlásában. A tanács az intézményi élet egészére kiterjedő **konzultatív, véleményező és javaslattevő joggal rendelkező testület.**

Összetétele, működése

A Közoktatási törvénynek megfelelően az igazgatótanácsban az intézményegységeket egyenlő arányban képviselik a tagok.

Tagjai:

- főigazgató
- főigazgató helyettes
- közművelődési intézményirányító
- beiskolázási felelősök, PR menedzser
- minőségügyi vezető
- továbbá intézményegységenként 1-1 nem vezető beosztású közalkalmazott
- Könyvtár-informatikus
- Általános iskolai tanár (munkaközösség-vezető)
- Középiskolai tanár (munkaközösség-vezető)

(A vezetők akadályoztatása esetén megbízással utóbbi kettő szavazati joggal bír.)

- Két közművelődési szakember
- DÖK-öt patronáló tanár
- Szülői Szervezet elnöke
- Cigány önkormányzat meghívott tagja tanácskozási joggal
- Józsefvárosi Önkormányzat Oktatási Bizottságának két meghívott tagja

Működésének elvei, jogai, kötelességei

- A tanács tevékenységét a mindenkori főigazgató irányítja, szervezi.
- Döntéseit értekezleteken jelenlevők szavazattöbbségével hozza.(A tanács határozatképes, ha a szavazásra jogosultak több mint 50%-a részt vesz az ülésen.) Szavazategyenlőség esetén a főigazgató szavazata dönt. A határozatok végrehajtásával és aláírási joggal a tanács a mindenkori főigazgatót bízza meg.
- A főigazgató által megállapított időpontokban és munkaprogram /éves munkaterv/ alapján havonta minimum egy alkalommal tanácskozik előre egyeztetett helyszínen.
- Az ülések összehívása és a napirendi pontok meghatározása főigazgató feladata.

- Összehívását a tagok 25%-a is kezdeményezheti írásban, előzetesen beterjesztett napirendi pontok meghatározásával.
- A megbeszélésről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvvezetőt a főigazgató kéri fel, a hitelesítő személyét-a főigazgató előterjesztésére- a tanács tagjai az ülésen választással bízzák meg.

A tanács véleményezési, javaslattevési joggal rendelkezik:

- az intézmény nevelési/ pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának, Házirendjének, IMIP-jének módosítását illetően,
- a nevelés-oktatás hatékonyságával, eredményességével kapcsolatos ügyekben,
- a képzési struktúra alakításával, beiskolázási tervekkel kapcsolatos ügyekben,
- a minőségirányítási tevékenységgel kapcsolatosan,
- az intézmény innovációs tevékenységével, fejlesztésekkel kapcsolatos ügyekben,
- az intézményi demokratizmus érvényesülésével kapcsolatosan,
- költségtakarékos gazdálkodás elveinek meghatározásában – és minden olyan ügyben, amely az intézmény hatékony működését eredményezi.

Véleményezi az intézmény nevelési/pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai, szakmai munka eredményességét.

Javaslatokat tehet az intézmény költségvetési tételeinek tervezetére, valamint a költséghatékony működésre.

A fenntartó illetékes szerveivel történő egyeztetés után minden tanév első ülésén előterjeszti a fenntartó intézménnyel kapcsolatos hosszú- és rövidtávú stratégiai koncepcióját.

Figyelemmel kíséri az intézmény kapcsolatrendszerét.

Figyelemmel kíséri feladat-ellátási helyenként az intézményi-kép kialakítását, valamint annak belső és külső megjelenítését.

Elfogadja és értékeli az intézmény félévet záró és év végi beszámolóját.

2.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Énkép, önismeret

A személyiség fejlődését azzal segíthetjük elő, ha önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezetet szervezünk a tanulók számára. Énképük és önismeretük gazdagodásához ezért olyan tanulási környezetet célszerű biztosítanunk, amely fokozza az őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot. A Nemzeti alaptantervben megnevezett

nevelési értékek abban az esetben épülnek be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulási tartalmak elsajátítása során a tanulók maguk is aktív részeseivé válnak ezen értékek megnevezésének és azonosításának. Ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek énképükbe integrálni az újabb és újabb ismereteket, folyamatosan gondoskodnunk kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját nevelésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Ennek érdekében a Nemzeti alaptanterv műveltségi területein a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a tanuló ember szempontjából közelítsük meg, és törekedjünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók megismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Mélyedjenek el a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének, munkásságának tanulmányozásában. Ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Segítsük elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Alapozzuk meg tanulóinkban a nemzettudatot, mélyítsük el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megbecsülését. Ösztönözzük a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására. Készítsük őket az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a lehetőségek sokaságával. **Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.**

Tanulóink már az Európai Unió polgáraiként fogják felnőtt életüket leélni, ezért arra kell törekednünk, hogy iskolás éveik alatt olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodjanak, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Nem kevésbé fontos az sem, hogy európai identitásuk megerősödésével legyenek nyitottak és elfogadóak az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válságok elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információs és kommunikációs kultúra a megismerést, az eligazodást, a tanulást, a tudást, az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk megtalálása, felfogása, megértése, szelektálása, elemzése, értékelése, felhasználása, közvetítése, alkotása.

Kiemelt feladat a megismerési képességek fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre, amelyek az információs és kommunikációs kultúra szerves részét képezik. Kommunikációs kultúránk szerves része az anyanyelv tudatos és igényes használata, valamint az idegen nyelvű, illetve a különböző kultúrák közötti információcsere.

A közoktatás egész időszakában minden műveltségi területen nagy gondot kell fordítani a kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztésére, beleértve mind a valós, mind a virtuális csatornákon keresztül felfogott jelek befogadását, értelmezését és megválaszolását. Az iskolának az elektronikus média hatásmechanizmusainak megértésére, általában a különböző médiumokban való eligazodásra, az igényelt információ megtalálására, szelektív használatára kell nevelnie. Olyan fiatalokat kell kibocsátania, akik sikeres tanulási stratégiákkal használják ki az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.

Az információs és kommunikációs kultúra részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője.

Tanulás

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása, a következőket foglalja magában:

- Az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása;
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése;
- a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka;
- az emlékezet erősítése, a célszerű rögzítési módszerek kialakítása;
- a gondolkodási kultúra művelése;
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása;
- az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása;
- az alapkészségek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése).

A tanulás fontos színtere az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás

gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen, hiszen informatikai szolgáltatásai az iskolai tevékenység teljességére irányulnak. Használatának technikáját, módszereit – az önálló ismeretszerzés érdekében – a tanulóknak el kell sajátítaniuk. Hosszú távú cél, hogy váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá, igazodjanak el a lakóhelyi, az iskolai, valamint a regionális és országos könyvtárakban, továbbá ismerjék a könyvtári rendszert, a könyvtárban való keresés módját, az ezt támogató eszközöket, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. Sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját, és alakuljon ki bennük a rendszerezett tudás átadásának képessége.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus feladata, hogy vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Törekedjen a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére (analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás).

Testi és lelki egészség

Az iskolának is feladata a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelése. Törekednie kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének segítésére.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére is nevel. A pedagógusok ismertessék meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget, veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Kísérjék figyelemmel és jelezzék az illetékes gyermekjóléti szolgálatnál, ha valamely tanuló krízishelyzetbe kerül. Feladatunk foglalkozni a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet kell fordítani a családi életre, a felelős és örömteli párkapcsolatra.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is példamutató szerepe van.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak megismerése; a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.

A pályorientáció csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak órái és az iskolán kívüli tevékenységek összehangolásán alapul. A kulcskompetenciák közül kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége.

A tanítás-tanulás szervezeti keretei:

- kötelező tanulási idő, ún. védett idő a napköziben
- tanulócsoporthoz (osztály) évfolyamonként, (a Köznevelésről szóló törvénynek megfelelően)
- bontott csoport (osztály, évfolyam) (a Köznevelésről szóló törvénynek megfelelően)
- fejlesztő csoport (1-3-6 fő) – (tematikusan, feladatok szerint)
- differenciált kiscsoport (6-8 fő) (felzárkóztató- fejlesztő-tehetségnevelő program szerint)
- irányítottan választható, tanulást segítő: szakkör (érdeklődési kör és program szerint) sportkör (érdeklődési kör és program szerint) klub (érdeklődési kör és program szerint) tanfolyam (érdeklődési kör és program szerint) egyéni, önálló ismeretszerzés, foglalkozás

Munkaformák:

- hagyományos (frontális, csoportmunka differenciálás alapján, egyéni munka, homogén osztály)
- új módszerek (kooperatív technikák, projektek, képességkibontakoztatás)
- komplex tevékenység (feladatorientált), heterogén csoport (korosztály, érdeklődés)
- önállóság, önkiszolgálás (étkezések, ügyelet)
- önálló kutató, gyűjtő, felfedező tevékenység (egyéni – kiscsoportos)
- diákönkormányzat (osztály, évfolyam, iskola)

A tanulást, művelődést segítő komplex programok

- „Projekt nap” (havonta egy, évfolyamonként más-más tematikával – tananyaghoz igazítottan)
- Tanórai és tanórán kívüli (szakkör, klub) foglalkozások során, előkészítve a feldolgozás, értékelés szaktárgyanként, tantervi tematikához illetően, illetve osztályfőnöki órákon (aktivitás, magatartás, szorgalom) az éves munkatervben témamegjelöléssel rögzítetten.

A projekt nap ajánlott programja (minden évfolyam számára):

- 8⁰⁰-9⁰⁰ Reggeli, felkészülés, feladategyeztetés
- 9⁰⁰-12⁰⁰-13⁰⁰ Az előkészített programon való részvétel (lehet külső: pl. városnézés, Múzeum, állatkert, mozi, sport, stb., belső: pl.: komplex foglalkozás)
- 12⁰⁰-14⁰⁰ Ebéd, pihenő
- 14⁰⁰-16⁰⁰-17⁰⁰ „Tanulási idő” (a látottak feldolgozása – tanórai hasznosítási lehetőségek, jegyzetek készítése, faliújság, stb.)

Előkészítése:

- tanórákon, osztályfőnöki órákon (szakmai munkaközösségek egyeztetése alapján)
- délutáni szakköri és klubfoglalkozásokon
- könyvtári foglalkozásokon
- DÖK gyűlésen

„Projekt délután”

Célja a komplex ismeretszerzés, tanult ismeretek alkalmazása, általános műveltség fejlesztése, praktikus életismeretek megszerzése.

Feladatok, tevékenységek:

Iskolán belül szakköri és klubfoglalkozások, könyvtári foglalkozások, iskolán kívül, városismereti séták, környezetismeret, környezetvédelem, mozilátogatás, színházlátogatás, Planetárium, stb.

Tervezés, ütemezés:

- Korosztályonként, felkészültségnek, életkori sajátosságoknak, tanulók érdeklődési körének megfelelően egy tanévre tervezve.
- A tematika alapján a látottak, hallottak dokumentálása, egyéni és közösségi teljesítmények minősítése.
- A tervezésben, szervezésben nagy hangsúlyt kap az osztályfőnök koordináló szerepe

Iskolai „projekt”

1. Tematikus iskolai kirándulás „Ismerd meg hazádat!” évente két alkalommal (egy-egy nap, október, ill. május) évfolyamonként, korosztályonként külön tervezetten (az ország főbb nevezetességeinek megismerését biztosító tematikával)
2. Hagyományok (egész napos tematikus)
 - Sportnap (május)
 - Lakatos Menyhért Napok (május)
 - Ünnepek (okt. 23, márc. 15.),
 - Ünnepségek (tanérvnyitó, tanévzáró, ballagás, szalagavató)
 - Naptárhoz kötött kulturális rendezvények (Mikulás, karácsony, farsang)
 - Iskolai Diákönkormányzat Napja

2.6. A pedagógusközösség, tanulóközösség kapcsolata, együttműködése

Az egész napos iskolai élet szervezettsége

Tartalma:

- az osztályfőnök tervező, szervező, irányító, ellenőrző, értékelő feladatai a délutáni tevékenységet is átfogják
- az osztályközösség egész napos programra szerveződik – a délelőtti tanórákon kívül a pihenés, a szabadidő, az önálló tanulás, ismeretszerzés megszervezése is az osztály és az osztályfőnök közös feladatává válik
- átértékelődik a diákönkormányzat feladat-és hatásköre

A délutáni programok „felértékelődése” és pedagógiai súlyuk a tanítás-tanulás folyamatában kiemelt. A programszervező munkacsoport módszertani fejlesztése elengedhetetlen követelmény.

A motiváció szerepe

A tanulóközösségek szervezése nevelői irányítással történik. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során a tanulók megszerzett tudásukat valóságos problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében alkalmazzák (döntésképeség).

Kulcskompetenciák:

- Az önkormányzás képességének kialakítása, folyamatos fejlesztése
- Képességfejlesztés az állampolgári létehez

- Konfliktustűrő,- kezelő képesség
- Akaraterő, akaratérvényesítő képesség
- Kompromisszumkészség
- Szolidaritási képesség, empátiakészség
- Együttműködési képesség
- Problémamegoldó képesség
- Tolerancia
- Kommunikációs képesség kialakítása, formálása

A Diákönkormányzat működése

Az iskolai demokratizmus nélkülözhetetlen eleme a Diákönkormányzat, amely a diákjogok érvényesülésének intézményesült formája. Őrködik a diákjogok érvényesülése fölött, kezdeményez, egyetért, változtat. Egyik legfontosabb feladata a tanulók érdekvédelme.

Feladatok, tervek:

- A DÖK SZMSZ elkészítése, amely szabályozza a működését
- A költségvetés elkészítése
- Kapcsolatfelvétel a kerület többi iskolájának Diákönkormányzatával; az Országos Diákparlamenttel, a kerület Diák-polgármesterével, PSZK megbízott munkatársával
- Az éves programterv elkészítése
- Együttműködés a projektnapok megszervezésében
- Az iskola érdekében karitatív tevékenységformák megvalósulása
- „Pályázati figyelő” - pályázatok készítése
- Részvétel az iskolarádió és az iskolaujság szerkesztésében
- A gimnázium nyílt napjainak tervezésében, lebonyolításában

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Tanulóink jelentős része beilleszkedési, magatartási problémákkal érkezik iskolánkba. Az e téren jelentkező hátrányok alapvetően meghatározzák tanulmányi előmenetelük ütemét és színvonalát. Éppen ezért az iskolai élet egészét tekintve a gyermekek személyiségfejlődése és taníthatósága szempontjából a nevelési problémákat figyelembe kell vennünk.

A kritikus életkori szakaszok egyike éppen a középiskolába lépés időpontja. A serdülőkori lelki problémákkal foglalkoznunk kell. A nehezen nevelhetőségre utalhatnak a következő személyiségjegyek: nyughatatlanság, konokság, túlzott gátlásosság, befelé fordulás,

álmodozás, állandó büntudattal küzdés, túlzott igényesség, eltúlzott önértékelés, érzelmi tompultság.

Ezeknek a személyiségjegyeknek a megléte még nem jelenti feltétlenül a magatartási zavar létét, lehet, hogy csak átmeneti kamaszkori probléma. Azonban a magatartászavaros tanulókkal szemben egyéni bánásmódot kell alkalmazni, és a zavar okát fel kell tárni.

A beilleszkedési, magatartási zavarok korrekciója komoly szakmai felkészültséget, odafigyelést, következetességet kíván. A szakszerű egyéni fejlesztés megvalósítása érdekében tevékenykedik a pszichológus, a fejlesztőpedagógus, a szociális munkás.

Kiemelt feladataink:

- A szocializáció folyamatainak elősegítése az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.
- Szabadidős foglalkozások során nagyobb hangsúlyt kell kapnia a helyes magatartási és viselkedési normák közvetítésének - a pozitív példák következetes megerősítésével, elismerésével.
- A tanítás – tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének érvényesítése
- Kis létszámú tanulócsoportok szervezése
- Differenciált oktatás – nevelés, amely figyelembe veszi a tanulói eltérő képességeket
- Felzárkóztató foglalkozások
- Szükség esetén szakemberek bevonása
- A tanuló szabadidejének megszervezése
- Tanulósobai foglalkozások szervezése
- A szülő és a családok nevelési gondjainak segítése

Tehetséggondozás

A tanulók családi életterének, a mindennapi gyakorlattól gyakran eltérő gondolkodásmódjának ismeretében egy-egy műveltségi területén megnyilvánuló kimagasló érdeklődésének, képességének „felfedezése”, megerősítése, megfelelő menedzselése.

Az emelt óraszám, a választhatósági lehetőségek, programok, kiscsoportos, önálló ismeretszerzési technikák elsajátítását segítő tevékenységek körének bővítése.

Területei:

- Könyvtárhasználat, informatikai foglalkozások, nyelvtanulási lehetőségek biztosítása;
- A szabadidős sportolási lehetőségek feltételeinek bővítése;
- A továbbtanulásra felkészítés;
- Pályázatokon rendszeres részvétel, céltámogatások, ösztöndíjak biztosítása;
- Felkészítés tanulmányi versenyekre;
- Együttműködési rendszer kialakítása a környezet középiskolaival;
- Differenciált foglalkoztatás
- Versenyek, vetélkedők szervezése;
- Pályaválasztási tanácsadás, pályaaorientációs program;
- Művészeti csoportok működtetése;
- Emelt szintű képzés a 11-12. évfolyamon az érettségi tárgyakból;
- Összehangolás az intézmény közművelődési tevékenységével

2.7. A gyermek- és ifjúságvédelem

- A közoktatási intézmények gyermekvédelmi feladataival kapcsolatos fontosabb jogszabályok
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. (Gyvt.)
- A közoktatásról szóló 1993. évi tv. (Ktv.)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet és módosításai: 16/1988. (IV.8) MKM-rendelet, 8/2000. (V.24.) OM rendelet.
- A SzCsM és az OM módszertani levele

Az intézmény feladatai

A nevelési-oktatási intézmény gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos legfőbb feladatai a Ktv. 41. §-nak (6) bekezdése alapján:

- felderíti a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat
- pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására
- szükség esetén a gyermek, a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását a Gyermejjóléti Szolgálat segíti. A fenti feladatok teljesítése az intézmény pedagógusaitól közös erőfeszítést igényel. Az iskolai gyermekvédelem valamennyi pedagógus napi kompetenciájába tartozik.

A gyermekvédelmi tevékenységek

- Jelzőrendszer működtetése, kapcsolattartás a szülőkkel és a gyermekjóléti szolgálattal
- Anyagi veszélyeztettség esetén rendkívüli gyermekvédelmi segély, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának kezdeményezése az érintett kerületi, illetve települési önkormányzatok Polgármesteri Hivatalánál
- A rászoruló, jól tanuló gyerekek ösztöndíjhoz juttatása

Pedagógiai eljárások

Célunk a prevenció, valamint a szociometriai mérések szabályos időszakonkénti készítése és elemzése. Az osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős, pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, szociális munkás együttműködésének kell megvalósulnia.

Eszközök:

- Beszélgetés a veszélyeztetett gyerekekkel
- Egyéni bánásmód
- Megfelelő légkör és őszinte kapcsolat kialakítása pedagógus és diák között
- Az érintett gyerekek aktivizálása az iskolai programok szervezésében, lebonyolításában
- Részvételük ösztönzése és segítése versenyeken, táborokban való részvételre
- Prevenciós célú foglalkozások (drogprevenció, bűnmegelőzés)
- DÖK tájékoztatása, jogérvényesítő szerepének erősítése, a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek ösztönzése a DÖK-ben való részvételre
- Az iskolából rendszeresen igazolatlanul mulasztó gyerekek felkeresése, általános iskolás gyermekek esetében iskolába kísérés, a szülők értesítése, a szükséges intézkedések megtétele a hiányzások csökkentése céljából

Kapcsolat a családdal

- Családlátogatás a tanuló otthoni környezetének, körülményeinek megismerése, szükség esetén környezettanulmány készítése
- Az iskola igénybe veszi a szülőkkel való kapcsolattartás minden formáját, gyermekvédelmi feladatok ellátására (Szülői munkaközösség, szülői értekezlet, fogadóóra, szülő látogatása az iskolában, telefonkapcsolat, stb.).

- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kiemelt feladatai:
 - Tájékoztatja a tanulókat, pedagógusokat, szülőket arról, hogy hol és mikor fordulhatnak hozzá, valamint arról, hogy milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel. Ezek elérhetőségét jól látható helyen közzéteszi.
 - Fogadja a tanulók, pedagógusok, szülők jelzéseit a veszélyeztetett tanulókról.
 - Az osztályfőnökökkel egyeztetve tájékoztatja a szülőket gyermekük igazolatlan hiányzásairól.
 - Családlátogatáson megismeri a veszélyeztetett tanulók családi környezetét.
 - Pedagógiai eljárásokkal meg nem szüntethető veszélyeztetettség esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
 - Együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal és az egyéb gyermekvédelmi intézményekkel, szervezetekkel (esetmegbeszélések, védelembe vételi tárgyalások, stb.).
 - Részt vesz a kerületi és fővárosi gyermek és ifjúságvédelmi munkaközösség által szervezett programokon (esetmegbeszélések, továbbképzések, tanulmányi kirándulások, stb.).
 - Szükség esetén intézkedés megtételét kezdeményezi az iskola igazgatójánál.

Gyermekvédelmi munkaközösség

Intézményünkben kiválóan működik a gyermekvédelmi munkaközösség, melynek tagjai:

- szociális munkás
- gyermekvédelmi felelős
- ifjúságvédelmi felelős

Célunk az együttműködés fejlesztése a törvény által szabályozott gyermekvédelmi intézményekkel, például: Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Szolgálat, Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

A tanulási kudarc leküzdésének módszerei

Tanulóink jelentős része alapvető hiányosságokkal érkezik az iskolába, de a felsőbb évfolyamokon is sok a részképeség-zavarral küzdő fiatal, aki egyéni fejlesztésre szorul. A hiányok pótlását a tanítók, szaktanárok mellett fejlesztőpedagógusok segítik.

A tanulási kudarcok okai:

- A magatartási zavarok

- A sajátos nevelési igényből eredő problémák
- Organikus okokra visszavezethető rendellenességek
- Organikus okokra nem visszavezethető rendellenességek
- Elhanyagoló családi háttér (ingerszegény környezet, agresszió)

A nehézségek leküzdésére fejlesztő pedagógiai program készült.

A fejlesztés egyénre szabott tervek alapján, kiscsoportos foglalkozásokon történik. Ezzel elősegíthető a felzárkóztatás, a hiányok pótlása. A fejlesztő munka másik részét a tehetséggondozás képezi.

A szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok, tevékenységek:

- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok
- A tehetségek felismerése
- Motiváció
- Felvilágosító munka a szociális juttatások elnyerésének lehetőségeiről, ennek színterei: szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatások
- Tankönyv-, tanszertámogatás, étkezési hozzájárulás, tartós használatú kölcsönkönyvek az arra indokoltan rászoruló családok gyermekeinek
- Táborozási hozzájárulások, ösztöndíjak elnyerésének segítése
- Prevenációs programok szervezése
- Pályázatok figyelése, rendszeres részvétel a pályázatokon
- Pályaorientáció a felső tagozaton
- Kapcsolattartás a pedagógiai szakszolgálatokkal, az iskola-egészségügyi szolgálattal, a Vöröskereszttel, az egyházakkal, a roma szervezetekkel
- Felvilágosító munka a szülők körében

2.8. Az intézmény egészségnevelési programja

Alapelvek

- Egészséges életmódra nevelés
- Testi higiénés nevelés
- Szexuális kulturáltság fejlesztése
- Igény a lelki higiéniára
- Egészséges táplálkozás
- Biokultúrák megismerése
- Káros szenvedélyek megelőzése
- Egészségtudatosság kialakítása

Feladatok

A tanuló-összetétel és a családi háttér miatt nehéz egészségtudatossá nevelni tanítványainkat, mert olyan táplálkozási szokásokat hoznak magukkal, amelyről nagyon nehéz leszoktatni őket.

Korunk jelensége, hogy a középiskolás korú fiatalok körében nagy mértékűt ölt a dohányzás, az alkoholfogyasztás, és terjed a kábítószerrel való visszaélés is. A káros szokások kialakulásának különböző tényezők kedveznek, mint pl. a szülői kontroll lazulása, a kortársak befolyásoló hatásának növekedése és az életkorral járó feszültségek leküzdésének nem megfelelő módjai.

Távlati célunk biobüfé kialakítása, ahol csak egészséges táplálékot árusítanánk. Közművelődési munka keretében (például a szülő klubban) tájékoztatnánk a szülőket a túlsúlyos gyerekekre leselkedő betegségekről.

Tanórai és szabadidős keretekben megismertetjük tanulóinkkal az egészséges táplálékokat. (Sajnos e tekintetben sok munka vár még ránk, mert ezek a gyerekek pénzüket kólára, csokoládéra, chipsre költik.) Programunkban már szerepel egy egészségnap megszervezése, amelyen a prevenció és a felvilágosítás kapná az elsődleges szerepet játékos feladatokkal, kóstolással, dietetikus bevonásával.

Szeretnénk diákjainkat egészségük megóvása érdekében felkészíteni a tudatos életvitelre, amelynek része a pihenés, a rendszeres napirend, az alvás, a tiszta levegő, a mozgás vagy sport jelentősége, valamint a helyes táplálkozásban a zöldség, gyümölcs, hal, tejtermékek, baromfi húskok megfelelő mértékű fogyasztása.

Munkánk során igénybe vesszük a civil és egyéb szervezetek egészségmegőrző és prevenciós programjait.

A tanulók fizikai állapotának mérése és ennek módszerei

Célunk a tanulók testi-lelki fejlődésének elősegítése, így a természetes mozgásigény- és játékgigény minél magasabb mértékű kielégítése. A testi nevelés hatékonyságát növelve a kötelező testnevelés órákon kívül délutáni sportfoglalkozásokat is biztosítunk tanulóinknak, illetve sportversenyeket rendezünk számukra.

A tanulók fizikai fejlődésének mérése:

- A fizikai állapot méréséhez a HUNGAROFIT – „MINI” HUNGAROFIT módszert alkalmazzuk. (Dr. Fehérné Dr. Mérey Ildikó által kifejlesztett „Hungarofit” vizsgálati módszer)
- A méréseket minden osztályban évente, két ütemben végezzük.
- A fejlődés követése érdekében hasonló elemzést végzünk 3., 6., és 8. évfolyam végén. A jövő évben belépő első osztályosok mérési eredményeiről majd harmadikos korukban, és a hatodikosokról nyolcadikban készítünk összehasonlító elemzést.
- A mérések időpontjai: egy őszi (szeptemberi) és egy tanév végi felmérés (május vége, június eleje). Lehetőség szerint a Cooper-tesztet (futást) az Orczy kertben tervezzük, a többi motorikus mérést az iskolában végre tudjuk hajtani.

A fenti mérésen kívül az iskolai védőnő minden tanév elején felméri a tanulókat (például: magasság, testtömeg), és összeveti az eredményeket a korábbiakkal. Ezen kívül iskolaorvosi vizsgálaton is részt vesznek a tanulók (például: látás- és hallásvizsgálat, testtartás-vizsgálat). Felmerülő probléma gyanúja esetén az iskolaorvos az osztályfőnök közreműködésével értesíti a szülőt, és javaslatot tesz szakorvosi kivizsgálásra.

Iskolai egészségügyi ellátás

Az iskolai egészségügyi ellátás legfőbb része a naprakész együttműködés az iskolaorvossal és iskolavédőnővel.

Rendszeres feladatok:

- mérések, vizsgálatok, szűrések
- védőoltások
- szaktanácsadás, felvilágosítás
- pályaaorientáció

- betegségmegelőzés
- családgondozás
- iskolafogászat
- gyógytestnevelés

Az intézmény egészségnevelési programját az iskolaorvos és a védőnő véleményezte, és közreműködésükkel támogatják (prevenciós előadások, egészségnap).

2.9. Környezeti nevelési program

Szemléletváltásra és a fenntarthatóság elveinek belátására neveljük tanítványainkat. Egységben szemléltetjük az embert és a természetet, beláttatjuk, hogy az emberiség köteles saját környezetét óvni, ha a jövő nemzedékek életlehetőségeire is gondol. A környezetvédelem és a környezettudatosság ösztársadalmi feladat.

Megvalósulási formái:

- szelektív hulladékgyűjtés
- kupakgyűjtés (jótékony céllal)
- természetes anyagok használata
- az épített környezet védelme
- növények ápolása, óvása
- a háziállatok tartásának szabályai
- az utcák, játszóterek tisztaságának megóvása
- koncentráció az egyes tantárgyi sajátosságokkal
- az iskola dekorációjában a környezettudatosság elősegítése
- projektmunkák, anyaggyűjtés, versenyek
- Zöldparlament diákoknak
- környezetvédelmi pályázatok figyelése

Tevékenységek

Környezeti nevelés tanórákon:

- komplex módszerek
- tantárgyak közötti integráció
- konkrét feladatok megjelenítése minden tantárgy helyi tantervében

Környezeti nevelés tanórán kívül:

- az osztályterem tisztasága, rendje
- folyosók, „zöldsarok” gondozása
- napközis foglalkozások
- kisudvar gondozása, átalakítása
- DÖK programjai
- erdei iskola, táborok
- tanulmányi kirándulások
- „jeles napok” (pl. környezetvédelmi világnap, Föld napja)

- akadályversenyek, terepgyakorlatok
- „séták” (pl.: múzeum, állatkert, botanikus kert, Fűvészkert, nemzeti parkok)
- „zöld napok” – vetélkedők, kiállítások
- hagyományok ápolása

Fogyasztóvédelmi program

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

- a fogyasztói kultúra fejlesztése
- a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése
- a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása és elfogadása
- környezettudatos fogyasztói szemlélet kialakítása
- a preventív fogyasztóvédelem fogalmának és gyakorlatának megismertetése

A fogyasztás meghatározója a családi háttér, ezért elengedhetetlen a családok bevonása a programba.

A program elemei, amelyek beépülnek a nevelés-oktatás folyamatába:

- fogyasztói szokások
- eligazodás a reklámok tömegében
- hatékony kommunikáció
- takarékoság, gazdaságosság (pl.: gáz- és vízfogyasztásban)
- banki, biztosítási, üzemanyag-fogyasztási számítások
- elektronikus kereskedelem
- internetes fogyasztói veszélyforrások
- telefon mánia
- génmódosított élelmiszerek, élelmiszerbiztonság
- táplálkozás kiegészítők veszélyei
- bolygónk erőforrásainak, készleteinek nem kizsákmányoló felhasználása
- élelmiszeradalékok (E-számok)
- vegyszermaradványok
- háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata
- természetes testépítés-testszépítés
- megfelelő minőségű felszerelések, ruházat

III.

AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

3.1. Törvényi háttér

A Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ helyi tantervét, amely tartalmazza az egyes évfolyamok tantárgypedagógiai programjait, azon belül a minimális és az optimális teljesítési szinteket, az alábbi dokumentumok alapján készítettük el:

- 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (A közoktatásról szóló - többször módosított - 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 94. §-a (3) bekezdésének *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, továbbá a közoktatásról szóló törvény 8/A. §-ának és a 45. §-ának (2) bekezdésében foglaltak végrehajtására)
- A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselőtestület 277/2009. (VI.17.) számú határozatában foglaltak szerint az intézmény neve: Lakatos Menyhért Józsefvárosi Általános Művelődési Központ
- Nemzeti Alaptanterv 2007-es módosítása a 202/2007. (VII. 31.) Korm. rendelet alapján

3.2. A helyi tanterv szerkezete

A helyi tanterv szerkezetében megegyezik a NAT 2007-es módosított változatának legfontosabb tartalmi egységeivel.

3.2.1. A kulcskompetenciák fejlesztése

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

A természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

A kiemelt fejlesztési feladatok

- Énkép, önismeret
- Hon- és népismeret

- Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

3.2.2. Alapvető szabályok

A tanulói értékelés

A helyi szintű szabályozás egyik kiemelkedően fontos területe az iskolai tanulói értékelés rendjének meghatározása.

A tanulók magatartása és szorgalma négy fokozatban értékelhető. Célunk, hogy az értékelés segítse elő a tanuló személyiségének fejlődését, valamint az iskola által preferált értékekkel a tanuló egyre jobban azonosuljon.

A magatartás és szorgalom értékelésének szempontjai:

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
Viszony a közösséghez, a többi emberhez.	<ul style="list-style-type: none"> -közösségi motiválás irányítja tetteit -pozitív hatást gyakorol társaira -viselkedését a másik ember megértése, tisztelete, elfogadása hatja át -a házirendet betartja -max. 1 igazolatlan órája van 	<ul style="list-style-type: none"> -a közösség életében szívesen vesz részt -a házirendet betartja -max. 3 igazolatlan órája van -lehet számítani a segítségére 	<ul style="list-style-type: none"> -tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani -megnyilvánulásai megbízhatatlanok -a házirendet többé-kevésbé betartja -max. 10 igazolatlan órája van 	<ul style="list-style-type: none"> -negatív hatással van a közösségre -a minimális szabályokat sem tartja be -embertársaival szemben végletes
Személyisége	<ul style="list-style-type: none"> az osztályfőnök megítélése szerint: -tudatosan azonosul az iskolai követelményekkel -önismeretre és önfejlesztésre törekszik -elfogadja az iskola 	<ul style="list-style-type: none"> az osztályban folyó oktató-nevelő munkát nem zavarja 	<ul style="list-style-type: none"> -nem lehet kiszámítani cselekedeteit -hajlamos a fegyelem megrendítésére 	<ul style="list-style-type: none"> -tudatosan az iskolai szabályzók, követelmények kijátszására törekszik

	által kitűzött értékeket			
Felelősségérzet	-fejlett, pozitív kezdeményezésekben mutatkozik meg	-elvégzi a rábízott munkát	-sodródik a közösséggel -ötletei hol pozitívak, hol negatívak -hangulatától függ munkája minősége	-megbízhatatlan, képes cserbenhagyni társait
Segítőkézsége	-fejlett, foglalkozik társaival, keresi a javítás útját, módját	-mások segítő, jobbító törekvéseit nem gátolja	-értéktétele ingadozó	-nem érdekli más problémája -akár kellemetlenkedik is
Viselkedése	udvarias, barátságos, őszinte és önkritikus	udvarias	-viselkedése ingadozó	kiszámíthatatlan, nem őszinte

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
Tanulmányi munka	-céltudatos -igényes -rendszeres -pontos -folyamatos -megbízható -ambiciózus	-teljesíti a kötelező feladatokat -átlagosan jó tanulmányi munkát végez (önmagához képest) -kéességeit csak megközelítően használja ki	-hullámozó a teljesítménye -kéességein alul teljesít -figyelmetlen	-figyelmetlen -megbízhatatlan -nem végzi el a feladatát
Kötelességtudás	-magas fokú	-ösztönzésre vár	-alulmotivált	-nem törődik a kötelességeivel
Érdeklődés	-széleskörű	-tananyagon belül produkál	-szétszórt	-közömbös, alig motiválható

Megjegyzés:

NEM LEHET PÉLDÁS A MAGATARTÁSA A TANULÓNAK, HA OSZTÁLYFŐNÖKI INTÉST, JÓ, HA IGAZGATÓI INTÉST KAPOTT AZ ÉRTÉKELT FÉLÉV FOLYAMÁN.

E kategóriák között az átjárhatóság megengedett megfelelő mérlegelés után.

A jegyeket az általános iskola felső tagozatától az osztályközösség és az osztályfőnök, valamint a szaktanárok együttesen állapítják meg. A fegyelmi vétségek fokozatait a tantestület a DÖK bevonásával dolgozta ki.

A tanulói teljesítmények értékelése és azok módszere

Alapelvek:

Objektív, érvényes, megbízható, sokoldalú és változatos legyen. Az értékelési rendszer és a követelményrendszer legyen kidolgozott és nyilvános. Visszajelzést adjon a tanuló, vagy egy csoport tagjainak fejlődéséről, jobb munkára ösztönözzön.

Célja:

A tanuló személyiségének fejlesztése, az önértékelés képességének kialakítása. Tájékoztató, mérés, motiválás.

Formái:

- osztályzat
- szöveges értékelés
- vizsgarendszer
- a csoportmunka értékelése
- a magatartás és a szorgalom értékelése

Osztályzatok:

- A tantárgyak követelményeit az év elején közöljük a tanulókkal.
- A szaktanárok ismertetik a tanulókkal a számonkérés formáit, a félévi és év végi minősítés szempontjait. Az értékelés a szaktanár felelőssége.
- A tanulói teljesítményeket ötfokú skálán értékeljük.

Jeles: Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni képes.

Jó: Ha a tanuló kevés hibával sajátította el a követelményeket, kisebb bizonytalanságokkal alkalmazni tudja.

Közepes: Ha pontatlanul, esetenként felszínesen, több hibával, csak tanári segítséggel tudja alkalmazni a tanultakat.

Elégséges: Ha csak minimális szinten, de a továbbszűkítéshez szükséges mértékben sajátította el az ismereteket. Kizárólag tanári segítséggel képes feladatvégzésre.

Elégtelen: Ha a követelmények minimális szintjét sem sajátította el, tanári segítséggel sem képes feladatvégzésre.

A tantestület által elfogadott megállapítások:

- Minden tantárgyból lehetőleg minimum kettő szóbeli felelet legyen félévente.

- Intézményünkben elvárás a félévenkénti minimum három érdemjegy megszerzésének biztosítása, a naplóban a feleletek és röpdolgozatok jegyeit kék színnel, a témazáró jegyeket pirossal jelöljük. Az első félév lezárását a naplóban zöld színnel jelöljük, az év végét pirossal.
- A tanmenetben meghatározott témazáró dolgozatok kétszeres súllyal számítanak a félévi és az év végi osztályzatok megállapításakor.
- Egy napon legfeljebb 2, egész osztályt érintő témazáró dolgozat íratható.
- A szaktanár a témazáró dolgozat írását legalább egy héttel előtte bejelenti az osztálynak.
- A dolgozatokat, írásbeli feleleteket 15 munkanapon belül kijavítva értékelni kell, azokat megtekintésre a tanulónak át kell adni (a határidő letelte után az eredmény elévül, de a diák kérésére a kapott jegyet be kell írni a naplóba).
- A jelenleg működő vizsgarendszerünkben elért eredményeket (ha a diák kéri) beszámítjuk a félévi, illetve év végi osztályzatok megállapításakor.
- A szaktanár az igazgató engedélyével tantárgyából vizsgát szervezhet az általa tanított osztályokban, ha azt év elején megtervezi, és erről tájékoztatja az osztályban tanító tanárokat, a diákokat és a szülőket.
- A tantárgyi modulokat külön érdemjeggyel értékeljük.
- A kétszintű érettségire előkészítő foglalkozásokon a tanuló teljesítményét osztályozzuk, de félévkor és év végén egy jegyet adunk az adott tantárgyból, ha azt a diák alapórán is tanulja.

Szöveges értékelés

Értékelési rendszerünkben egyre fontosabb szerepe van a személyre szóló szóbeli és írásbeli szöveges értékelésnek. Ennek segítő, tanácsadó, orientáló szerepe van.

Lehetőségek:

- minden számonkérést rövid szóbeli értékelés kíséri,
- tanévenként legalább egyszer minden tantárgyból írásban vagy szóban szöveges értékelést is adunk a tanulók munkájáról,
- a tanulókat fokozatosan önértékelésre ösztönözzük,
- a kiemelkedő teljesítményeket az osztály vagy az egész iskolaközösség előtt értékeljük.

Vizsgarendszer

Belső vizsgarendszerünk célja az adott képzési szakaszban az eredmények mérése, a vizsgaszituáció kipróbáltatása, az adott szakaszban elsajátított ismeretek rendszerező áttekintése, ill. adott készségek, képességek fejlődésének bemutatása.

10. osztályban és 11. osztályban a szaktanár előre bejelentett követelményrendszer alapján az érettségi tantárgyakból „kis érettségi vizsgát” szervezhet. Célja a szóbeli és írásbeli kompetenciák, a szövegértés mérése.

A legfontosabb vizsga az államilag szabályozott érettségi vizsga.

A csoportmunka értékelése:

- a kompetencia alapú oktatás során kialakított csoportok közös teljesítményét (pl.: projekt elkészítése, kísérlet, jelenet bemutatása) szövegesen értékeljük.

A jutalmazás formái

- Szóbeli és írásbeli dicsérek (folyamatos)
- Tanév végén tárgyi jutalom
- Évközben alsó tagozaton iskolagyűlésen
- „Dicsőség tábla”
- Szabadnap
- Kirándulás
- Osztálynak szóló ajándék program

A tanulók magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Alsó tagozatban (1-3. évfolyam) szöveges értékelés van, évismétlésre gyermek csak a szülő kérésére vagy annak beleegyezésével történhet. A tanulók 4. osztálytól 12. osztályig az egyes tantárgyakból ötfokozatú érdemjegyet szerezhhetnek (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles).

Nem szükséges, hogy minden tanuló azonos időpontban azonos teljesítményt érjen el. A nevelőtestületnek jogában áll a magasabb évfolyamra lépés lehetőségét biztosítani a tanulónak akkor is, ha adott ismeretkörben kevesebbet teljesít az átlagnál. Biztosítjuk az egyéni haladást, egyéni tanrendet és az osztályozóvizsgák megszervezését az arra érdemes tanulók számára a nappali és esti képzésben tanulóknak egyaránt.

Otthoni felkészülés

Az iskolában tanultak begyakorlásának, elmélyítésének és bevésésének nagyon fontos része az otthoni munka. A diákok túlterhelésének megelőzése miatt törekszünk arra, hogy a felkészülési idő mellett szabadidejük is maradjon. Hétfőig és a tanítási szünetekre (mivel ezek az időszakok a pihenést és regenerálódást szolgálják) nem adunk több házi feladatot, mint

hétköznap egyik óráról a másikra. Az órarend összeállításakor az egyenletes terhelés biztosítása is fontos szempont.

A következő tanévtől az alsó tagozatban iskolaotthonos nevelést, oktatást kívánunk bevezetni, amely rendszerben házi feladat adásának nincs helye, mivel a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő tanítási napra.

A nem szakrendszerű oktatás

A nem szakrendszerű oktatás előírásai szerint nincs szükség ismeretrendszerek tantárgyi tagolására (a tantárgyi szerkezet kialakítása is mellőzhető), így lehetővé válik, hogy az iskolai oktatás e szakaszában nagyobb lehetőségeket kapjon a kulcskompetenciák fejlesztése. Az általános iskola 5. és 6. évfolyamán - a közoktatási törvény előírása szerint - a rendelkezésre álló tanítási időkeret 25-50 százalékát nem szakrendszerű oktatásra használjuk. A törvényi előírás értelmében az 5. és 6. évfolyamon a tanító a tanulás-szervezés módszerével teret és időt nyer, a tanári tanulás-szervezéssel egységet alkotva működnek együtt. Egymáshoz viszonyított arányukat - esetenként osztályonként is eltérő mértékben - az iskola szabadon határozhatja meg. Az alapvető készségek, képességek fejlesztése nem kötődik tantárgyhoz. Így például a szövegértés fejlesztése bármelyik tantárgy keretében megoldható feladat.

A személyiség- és közösségfejlesztés feladatai

Az iskolánkba járó diákok életkora: 6-18 év, illetve érett felnőtt korú hallgatók. Igen jelentős szervrendszeri, értelmi és személyiségváltozáson mennek át a tanulók az iskolában eltöltött évek alatt. A fokozatosan tudatosodó és az egyre egyénibb viselkedés, a személyiségjegyek rögzülése jellemzi ezt az életszakaszt.

A nevelőmunkánk során az alábbi változásokra figyelünk, és igyekezünk azokat pozitív irányba terelni:

- Az erkölcsi tudatosság erősödése
- A reális énkép kialakulása
- Az önnevelés igényének kialakítása
- A tudatos magatartás kialakulása
- A kamaszkori sajátosságok, önállósodási törekvések
- A kortársak által közvetített értékek, normák hatása

A tanulói személyiség fejlődését segítő feladataink, tevékenységeink:

- A fokozott követelménytámasztás a nevelési folyamat során együtt jár a diákok iránt tanúsított tisztelettel és pedagógiai tapintattal.

- A tanórákon és egyéb iskolai alkalmak során tudatosan segítjük az önismeretük elmélyítését.
- Sokszínű és sokrétű tevékenységrendszerrel segítjük a tehetségek felismerését és fejlődésük folyamatos biztosítását.
- Fokozott figyelmet fordítunk a segítségre szorulóakra, és igyekszünk csökkenteni az esélyegyenlőtlenséget.
- A kortárs csoportok megnövekedett pozitív befolyásoló szerepét beépítjük a nevelési folyamatainkba.
- Szükség esetén iskolapszichológus és logopédus szakmai segítségét is igénybe vesszük a nevelő munkánkban.
- A diákönkormányzat munkáját segítjük.
- Támogatjuk a diákok önállóság iránti természetes igényét, lehetőséget adva és segítséget nyújtva kezdeményezéseikhez.

Ezek az ellátandó feladatok az iskola pedagógiai értékközvetítő tevékenységének lényegét adják, amelyek célja elsősorban a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés. Ezek közé tartoznak:

- az erkölcsi ismeretek,
- a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képező ismeretek,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés,
- a bűnmegelőzés,
- a drogprevenció,
- fogyasztóvédelmi nevelés.

A nyitott iskola

Az eredményes pedagógiai tevékenység nem képzelhető el a szülők tevékeny közreműködése nélkül. Az iskola és a pedagógusok feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak gyermekük neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődését előrevivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért iskolánk megteremti azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az intézmény tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

A tehetséggondozás formái

Szakkörök:

Igény szerint szerveződnek, céljuk lehetőségteremtés a tapasztalás alapján történő ismeretszerzésre, egy-egy ismeret mélyebb összefüggéseinek feltárása, speciális érdeklődés kielégítése.

Előkészítők:

Céljuk a továbbtanulásra, a kétszintű érettségire, a tanulmányi, művészeti és sportversenyekre való felkészítés, a tanulói érdeklődés felkeltése és kielégítése, valamint speciális ismeretek közvetítése. Formája legtöbbször egyéni foglalkozás.

Sportkörök működtetése, házi és iskolák közötti versenyek:

Céljuk a mindennapi testnevelés szokássá és szükségletté fejlesztése, a csapathoz, közösséghez tartozás átélése. Teret kap a tanulók igénye a sportági szakosztályok kialakításakor, illetve az is cél, hogy a diákok ismerjék meg a különböző, iskolai keretekben nem gyakorolható sporttevékenységeket, pl. az úszást, a síelést, korcsolyázást, teniszezést stb. is.

Művészeti körök, önképzőkörök:

Céljuk az együttes alkotás színtereit biztosítani. A tanulói személyiség komplex fejlesztését, fejlődését szolgálják. Ösztönözni szeretnénk a tanórán kívüli nevelési alkalmak fejlődését, kiteljesülését, illetve bővülését. Célunk a jövőben az újabb művészeti ágaknak is személyi és tárgyi feltételeket biztosítani, meglévő nagy hagyományú művészeti körökkel együtt dolgozni (pl.: kisfilmek készítése, stb.).

A tehetséggondozás szervezése

- Az iskola vezetősége meghirdeti az iskola céljait szolgáló, a tanulói igényeket figyelembe vevő és a pedagógusok által javasolt különböző előkészítő, szakköri stb. lehetőségeket. Közzéteszi a tematikát és a foglalkozásokat vezető tanár személyét. A jelentkezők létszámától és az anyagi lehetőségektől függ ezek beindítása.

- Egyéni lehetőségek: számítógépterem-használat, könyvtárhasználat, tornaterem, kondicionáló terem, vagyunk egy pódiumterem kialakítására.

- Egyedi elbírálás alapján a legtehetségesebb tanulók számára egyéni időbeosztást biztosítunk, vagyis felmentést kaphatnak a mindennapi számonkérés vagy akár az óralátogatás alól is, de természetesen a kötelező tananyag elsajátításáról számot kell adniuk.

3.2.3. A hátrányok és azok kezelése

1. Szociális hátrányok

Feladatok:

1. Felmérni, feltérképezni, megismerni a szociális hátrányokkal küzdő diákokat.

Módszere:

- a) A szülők és a tanulók számára összeállított kérdőív
 - b) Egyéb információk összegzése (tankönyvsegély-kérelmek, étkezési hozzájárulás-kérelmek, osztályfőnökök információi stb.)
 - c) Értékelés, feldolgozás (Az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős végzi.)
2. A diákok problémáinak pontos körülhatárolása, a segítségnyújtás lehetőségeinek feltárása, megtervezése.

Módszere: egyéni beszélgetés (a tanuló osztályfőnöke és a gyermekvédelmi, valamint az ifjúságvédelmi felelős)

3. Anyagi segítség lehetőségeinek megteremtése, feltárása, azaz tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülők és a diákok számára. (tankönyvtámogatás, menza, alapítvány, pályázati lehetőségek, önkormányzat, szociális segélyek stb.)

2. Tanulási nehézségekkel, tanulási kudarccal küszködő tanulók segítése:

1. A problémákkal küszködő gyerekek kiszűrése. Módszere: megfigyelés, adatgyűjtés, adatok elemzése. (Tanulmányi eredmények és hozott pontok összevetése, az alulteljesítők kiszűrése, a tanulmányi eredmények változásának figyelése.)

2. A kiszűrt tanulókkal való foglalkozás tervezése. Okkeresés (motivátlanság, családi problémák, tanulási problémák, stb.). Az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok közössége és az ifjúságvédelmi felelős végzik ezt a munkát. A segítségnyújtás lehetőségei: felzárkóztató programok szervezése, tanulás-módszertani foglalkozások, együttműködés a szülőkkel. Súlyos esetben a szakszolgálat igénybevétele.

3. Beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulók:

Kiszűrésük, felderítésük folyamatos. (A probléma megoldására, ha szükséges, szakembert – pszichológust - kell igénybe venni.) Az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok, az ifjúságvédelmi felelős és az iskolaorvos közreműködése szükséges.

A legáltalánosabb gyakorlati teendők az ifjúságvédelemmel kapcsolatban:

- Az osztályfőnökök számon tartják a valamilyen szempontból hátrányos helyzetű tanulókat, és megpróbálnak a saját eszközeikkel segítséget nyújtani. (Egyéni bánásmód, az osztályközösségbe illeszkedés segítése, korrepetálás stb.)
- A gyermekvédelmi felelős és az ifjúságvédelmi felelős javaslatot tesz a hátrányos helyzetű tanuló segítésére.
- A szaktanárok együttműködnek az osztályfőnökkel, közösen keresnek megoldást a hátrányos helyzet csökkentésére.
- Diákönkormányzat: javaslatot tesz társaik segítésére, illetve véleményt nyilvánít az intézkedéseket illetően.
- Az iskolaorvos rendszeresen figyelemmel kíséri a krónikus betegségben szenvedők egészségi állapotát, illetve megelőzést folytat a különböző környezeti ártalmaknak kitett tanulók érdekében.

4. Gyermek- és ifjúságvédelem

Cél: a szociális hátrányokkal, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel, tanulási kudarccal küszködő tanulók számára esélyteremtés a sikeres továbbhaladáshoz.

Vállaljuk a szociálisan és/vagy mentálisan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók helyzetének felmérését és a tanulók lehetőség szerinti segítését.

Az iskolában gyermekvédelmi munkaközösség, ifjúságvédelmi felelős irányítja, koordinálja ezt a munkát.

Ennek formái:

- tudatosan felmérjük a hátrányos helyzetű tanulók körét és a hátrány okát
- a tanulók aktív részvételének ösztönzése, annak érdekében, hogy tudjanak segítséget kérni, lehetőségeiket megismerni, pályázatot írni stb.
- különböző pályázati lehetőségek felkutatása, felhasználása
- pénzügyi támogatás szerzése menzatérítéshez, tankönyvvásárláshoz (kapcsolat az államigazgatási intézményekkel)
- a menzatérítéshez szükséges adminisztráció lebonyolítása
- a tankönyvtámogatás, az ingyenes tankönyv biztosítása; az ehhez szükséges adminisztráció lebonyolítása
- egyszeri szociális támogatás igénylése az önkormányzatoktól
- együttműködés a rendőrség ifjúsági osztályával
- megelőző tevékenységek, előadások, személyiségfejlesztő programok
- egészségügyi szakszolgálat igénybevétele

- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése a speciális törődést igénylő gyerek érdekében
- a szakértői vélemény alapján egészségügyi okokból magántanulók számára egyéni időbeosztást biztosítunk, vagyis felmentést kaphatnak a mindennapi számonkérés vagy akár az óralátogatás alól is, de természetesen a kötelező tananyag elsajátításáról számot kell adniuk
- rendszeres együttműködés az osztályfőnök, a tanárok, a szülők és az iskolaorvos között

Feladat: A tanulók helyzetének felmérése és szakszerű, lehetőségeink szerinti segítése a hátrányok enyhítése érdekében. (felzárkóztatás, korrepetálás)

A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés és oktatás elvei

A kisebbségi nevelés és oktatás célja a tanulók nemzetiségi identitástudatának fejlesztését szolgálja. Ezt a célt a nemzetiségi nyelv és kultúra közvetítésével, a nemzeti kisebbség sajátos helyzetének megismertetésével érjük el. Lehetőséget biztosítunk tanulóink számára a cigány népismeret című tantárgy tanulmányozására.

A helyi tantervben megjelenő szabad sáv a kötött nyelvi és népismereti óraszám adnak erre lehetőséget. Az általános művelődési központ kulturális programjai elősegítik a roma nép történeti fejlődésével, ősi foglalkozásaikkal való ismerkedést.

3.2.4. Az egyes műveltségterületek

Magyar nyelv és irodalom

A fejlesztési feladatok szerkezete

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
2. Olvasás, írott szöveg megértése
3. Írás, szövegalkotás
4. A tanulási képesség fejlesztése
5. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről
6. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése
7. Az ítéloképesség, az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék fejlesztése

Fejlesztési feladatok

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása

Az önkifejezéshez és a társas-társadalmi párbeszédhez szükséges szóbeli nyelvi képességek fejlesztése. A beszédpartnerekhez alkalmazkodó, a beszédhelyzetnek megfelelő, artikulált nyelvi magatartás kialakítása. Hangzó szövegek verbális és nem verbális kódjainak megértése és értelmezése, a hangzó szöveg különféle kommunikációs helyzetekben, beszédshándékokkal és célokkal. Törekvés a megértés aktusának beteljesülésére, a megértetésre; a megértési folyamat hibáinak, fennakadásainak reflexiója, korrigálása. Magabiztos fellépés, a szóbeli kommunikáció nem verbális eszközeinek és a segédeszközök magabiztos használata. Törekvés a változatosságra, az esztétikai minőség érzékelése és tisztelete.

2. Olvasás, írott szöveg megértése

A korosztály képességeinek és az oktatási igényeknek megfelelő olvasási és szövegértési képességek folyamatos differenciálása és mélyítése; értő hangos és néma olvasás, amely magában foglalja a különféle nyelvi szintek jelenségeinek felismerését, azonosítását, jelentésadó és jelentésmódosító szerepükre való reflexiót, a megértés szóbeli és írásbeli alkalmazását az elemi feladatmegoldástól a beszélgetésen át az önálló írásműig. Különféle hosszúságú, bonyolultságú, műfajú, rendeltetésű, különféle hordozókon közzétett szövegek olvasása és összehasonlítása. A szerzői álláspont azonosítása, a mondottakhoz való viszony értékelése, a szövegben kifejtett vélemény bírálata.

3. Írás, szövegalkotás

Az anyanyelvű írásbeliség normáinak megismerése, az életkornak és az oktatás igényeinek megfelelő írástechnika, olvasható betűformák, esztétikus íráskép, lényegkiemelő, áttekinthető jegyzetelés és vázlatkészítés, biztos, problémaérzékeny helyesírás. Szövegtípusok és műfajok széles körének alapos ismerete, normakövető írásmód az alapvető műfajokban. A műfajokhoz kötődő hagyományok, nyelvi-stilisztikai és kommunikációs jellegzetességek szerepének felismerése és kreatív alkalmazásuk saját írásműben. Saját álláspont pontos, változatos, önálló kifejtése különféle nyelvi formákban. Kiegészítés, újraírás, kreatív írás.

4. A tanulási képesség fejlesztése

Az alpműveltség elsajátításához szükséges tudás megszerzésének és feldolgozásának csoportos és egyéni technikái, e technikák megismerése, használatuk gyakorlása.

5. Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről

A mai magyar nyelv árnyalt és igényes használatához szükséges nyelvtani ismeretek elsajátítása, a szövegre, annak felépítésére, működésére, jelentésére és stílusára vonatkozó ismertek alkalmazása a szövegalkotásban és a szövegek megértésében, elemzésében. A nyelvnek kommunikációs közegként, eszközként és társadalmi jelenségként való értelmezése, annak felismerése, hogy a nyelv rendszer, és a nyelv anyanyelvként való birtoklása tartja össze a nyelvközösséget, közvetíti a világra vonatkozó tudást, hagyományt. A nyelvi kultúra fejlesztése, birtoklása megalapozza a tanulók sikeres szocializációját, hozzájárul megfelelő önértékelésük kialakulásához, önbecsülésük fejlesztéséhez, és biztosítja az igényes önkifejezés lehetőségét is.

6. Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

Az irodalom mint művészet befogadásának megalapozása és fejlesztése. Az olvasás mint műélvezet megtapasztalása, az olvasás iránti igény felkeltése. Az irodalom sajátos kifejezési formáinak felismerése, összehasonlítása, megértése és értelmezése. A műnemek és a műfajok hagyománya mint a műalkotás megértésének egyik vonatkoztatási pontja. A nyelvi műalkotás történetisége és ennek következményei. Érzékenység az irodalmi művekben megjelenő értékek, problémák, kérdések és kétségek felfedezésére. Az ízlés, a kánon mint értékmérő és mint folyamatosan változó jelenség. Ismerkedés a magyar és az európai, valamint a világirodalom kiemelkedő alkotásaival, alkotóival, korszakaival.

7. Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék fejlesztése

Önálló gondolkodás, az önkifejezés kulturáltsága, a kulturális és történeti másság felismerése, megértése és erre épülő tisztelete. A saját kultúra sokrétű ismeretén nyugvó képesség a különbözőség felismerésére és megértésére. Önálló ítéletalkotás társadalmi, történeti, morális és esztétikai kérdésekről, a vélemény érvelő kifejtésének és védelmének képessége különféle kulturális, etikai, esztétikai normák és kultúrtörténeti ismeretek alapján. A műalkotások aktív befogadása, igény és fogékonyság a műélvezetre, a műalkotás fikatív létmódjának megértése. Képesség a konfliktuskezelésre és az önálló ismeretszerzésre. A humor személyiség- és közösségépítő szerepének megértése.

Élő idegen nyelv

A fejlesztési feladatok szerkezete

A fejlesztési feladatok minden nyelvelsajátítási szinten a következő egységekből állnak:

- beszédértés,

- beszédképesség,
- olvasásértés,
- írás.

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztése a következőket jelenti:

- (1) A kötelező oktatás végére a tanulók képesek lesznek egy vagy két idegen nyelvet személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni.
- (2) A nyelvtanulás során a tanulóknál kialakul a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azt beszélő emberek és kultúrájuk, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránti kedvező attitűd és motiváció.
- (3) Nyelvtudásukat egész életükben képesek lesznek önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

Matematika

A Nat-ban felsorolt célok, értékek és kompetenciák a matematika műveltségterületen a következő formában jelennek meg:

1. Tájékozódás
 - 1.1 Tájékozódás a térben
 - 1.2 Tájékozódás az időben
 - 1.3 Tájékozódás a világ mennyiségi viszonyaiban
2. Megismerés
 - 2.1 Tapasztalatszerzés
 - 2.2 Képzelet
 - 2.3 Emlékezés
 - 2.4 Gondolkodás
 - 2.5 Ismeretek rendszerezése
 - 2.6 Ismerethordozók használata
3. Ismeretek alkalmazása
4. Problémakezelés és - megoldás
5. Alkotás és kreativitás: alkotás öntevékenyen, saját tervek szerint; alkotások adott feltételeknek megfelelően; átstrukturálás
6. Akarati, érzelmi, önfejlesztő képességek és együttéléssel kapcsolatos értékek
 - 6.1 Kommunikáció
 - 6.2 Együttműködés
 - 6.3 Motiváltság

6.4 Önismeret, önértékelés, reflektálás, önszabályozás

7. A matematika épülésének elvei

A fenti fejlesztési területeket a matematika tanítása során tudatosan tervezzük. Ennek a fejlesztésnek nem mennyiségi, hanem a tanulók tempójához igazodó minőségi fejlesztésnek kell lennie. Természetesen nem lehet valamennyi fejlesztési cél mindig egyaránt hangsúlyos. A tanár egy-egy tevékenység során a helyzetnek megfelelően választja meg azokat, amelyeket kiemelten kíván követni.

Ember és társadalom

Az Ember és társadalom műveltségi terület középpontjában az ember világa áll. Három aspektusa a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret).

A társadalmi tapasztalatok és ismeretek megszerzésében az alsóbb évfolyamokon a játékoknak, a konkrét szituációknak, az életszerű helyzeteknek van kitüntetett szerepük. A felsőbb évfolyamokon fokozatosan előtérbe kerül az önálló tanulás, a politikai- társadalmi-gazdasági mozgások és változások figyelemmel kísérése, az egyéni vélemények megfogalmazása, a vita, a demokratikus polgári lét magatartásformáinak kialakítása.

A fejlesztés kiemelt területei: a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, értékeket védő magatartás, valamint a demokratikus intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.

A fejlesztési feladatok szerkezete:

1. Ismeretszerzés, tanulás
2. Kritikai gondolkodás
3. Kommunikáció
4. Tájékozódás térben-időben
5. A tartalom kulcselemei
6. A reflexiót irányító kérdések

Ember a természetben

Az Ember a természetben műveltségi terület keretében zajló nevelő-oktató munka feladata, célja sokrétű:

- a diszciplínáktól független általános természettudományi fogalmak, eljárások és szemléletmódok kialakítása;

- készségek, képességek alakítása, a személyiségjegyek pozitív formálása;
- a tudomány, a tudományos kutatás mint társadalmi tevékenység bemutatása;
- a fizikai, kémiai és az életre vonatkozó tudásrendszerek alakítása;
- a tudományok egymásra épülését biztosító külső és belső feltételek kiemelése, a tudásrendszerek összehangolása;
- a tudomány és a technika, valamint a társadalom fejlődésének kapcsolatát érintő meggyőződések formálása;
- a tanulók rendszerben, kölcsönhatásban, kapcsolatokban történő gondolkodásának erősítése;
- az életben nélkülözhetetlen s elsősorban a természettudományokban begyakorolható megismerési, tanulási, értelmezési technikák és módszerek azonosítása, fejlesztése (pl. megfigyelés, kísérletezés, mérés, következtetés, összehasonlítás);
- a természettudomány szerepének megismertetése a társadalmi folyamatokban, a személyes sorsok alakulásában, arra nevelve, hogy az így szerzett tudás felelős cselekvésben nyilvánuljon meg;
- az áltudományos, tudományellenes, hazugságon és manipuláción alapuló megnyilvánulások felismerésére való képesség fejlesztése, az ilyen megnyilvánulásokkal szembeni határozott fellépés igényének kialakítása;
- a hétköznapi életben előforduló, gyakran a média által is felerősített, a természettudományi alaptörvényeknek ellentmondó véleményekkel szembeni kritikus magatartás, reális természetkép kialakítása;
- a tudomány természetére, történetére és a kiemelkedő alkotók munkásságára vonatkozó ismeretek alakítása (a magyar vonatkozások, s ezek európai kapcsolatainak kiemelésével).

A fizikai műveltség tartalmak feldolgozása keretében elsődlegesen azokkal a mechanikai, termodinamikai, elektromágneses, fénytani és atomfizikai, anyagszerkezeti jelenségekkel és összefüggésekkel, törvényekkel ismerkednek meg a tanulók, amelyek megalapozzák a korszerű fizikai világképet, és segítik a többi természettudományi tantárgy tanítását, tanulását.

A kémiai műveltség tartalmak elsajátítása során a legtöbbet használt természetes és mesterségesen előállított anyagok legfontosabb tulajdonságait, átalakulásait és felhasználásuk módját ismerhetjük meg. Figyelmet fordítunk a veszélyes anyagok és készítmények helyes kezelésének alapelveire is. A megfelelően megválasztott kémiai műveltség tartalmak tanítása és tanulása hozzájárulhat a környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás kialakulásához.

A biológiai és egészségügyi műveltség tartalmak tanulmányozásával a tanulók megismerik az élet sajátosságait, az élő és az élettelen természet szoros kapcsolatát, az élővilág egységét, fejlődését és rendszerszerű „működését”, az élőlények állandóságát és